Tednik

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva za Podravje

»Tednik« izhaja pod tem skrajšanim imenom od 24 nov 1961 dalje na predlog Občinskih odborov SZDL Ptuj in Ormož — Izdaja zavod »Tednik« Ptuj — Odgovorni urednik: Anton Bauman — Uredništvo in uprava Ptuj Lackova 8 — Tel 156 — Št tek računa: NB Ptuj 604-19-603-72 — Tiska časopisno podjetje »Mariborski tisk« — Rokopisov ne vračamo — Celoletna naročnina za tuzemstvo 2000, za inozemstvo 3000 din

ŠT. 39 PTUJ, dne 1. oktobra 1965 Din 40 Letnik XVIII.

Podjetja dosegla kljub težavam zadovoljive rezultate

V sredo, 29. septembra 1965, je bila skupna seja občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti občine Ptuj z namenom, da bi seznanili odbornike in občane z uspehi in težavami poslovanja gospodarskih organizacij v letošnjem 1. polletju in s škodo v občini, ki sta jo povzročili poplavi avgusta in septembra 1965, da bi potrdili osnutek statuta sklada za šolstvo in za požarno varnost, da bi odobrili trgovskemu podjetju »Merkur« in Zavodu za komunalno dejavnost Ptuj razširitev poslovanja ter izvolili sodnika občinskega sodišča v Ptuju. Kot na vseh sejah so tudi na tej dali odborniki predloge za razne rešitve vprašanj v občini in so vprašali za stanje zadev iz svojih prejšnjih predlogov.

Oddelek za planske, analitične in organizacijske zadeve je ocenil po zbranih podatkih o uspehih in težavah gospodarskih organizacij v letošnjem 1. polletju, da so dosegla podjetja v letošnjem 1. polletju zadovoljive rezultate kljub težavam, s katerimi so se borila. V primerjavi z enakim obdobjem lani je mogoče stanje v letošnjem 1. polletju ugodno oceniti, manj ugodna slika pa se kaže v primerjavi s planskimi nalogami za letošnje leto, čeprav si prizadevajo gospodarske organizacije najti pota k boljšim uspehom, ti pa se lahko pokažejo v daljšem času, enako pa tudi pomanjkljivosti in napake.

Položaj gospodarskih organizacij je bil v letošnjem 1. polletju po oceni oddelka za planske, analitične in organizacijske zadeve takšen:

V poročilu, ki so ga prejeli vsi odborniki, je raztolmačen in tabelarno prikazan lanskoletni — polletni plan, realizacija proizvodnje in letošnji plan z realizacijo po gospodarskih panogah in gospodarskih organizacijah.

Iz vseh zbranih podatkov je razvidno, da nosijo po proizvodnem planu za 1965. leto največje proizvodne obveznosti v skupni vrednosti 48.122,188.000 din industrija, kmetijstvo, obrt, trgovina, gradbeništvo, gostinstvo, promet in komunalna dejavnost. Skupno je bilo v 1. polletju 1965 realiziranih 20.776,368.000 din. Materialni stroški so bili relativno nižji, družbeni proizvod višji, višja amortizacija in nižji narodni dohodek. Dohodek in čisti dohodek sta višja zaradi zmanjšanja družbenih dajatev. Produktivnost je višja za 12 %, ekonomičnost nezpremenjena, izboljšani rentabilnost in tehnična opremljenost ter povečana angažirana sredstva. Kapacitete gospodarskih organizacij pa še le niso dobro izkoriščene in organizacija dela še ni izpopolnjena. Število zaposlenih je zmanjšano za 2,6 % v vseh panogah razen v prometu. Politika organov samoupravljanja je smotrnejša in tudi razporejanje delovne sile. Z znižanjem zaposlenosti nastaja vprašanje zaposlitve okrog 700 nezaposlenih, pa tudi vprašanje vajenske mladine, ki nima možnosti za uk glede na zmanjšano število učnih mest po gospodarskih organizacijah. Potrebne ravni produktivnosti še nismo dosegli v vseh panogah niti delitve osebnih dohodkov v skladu z načeli delitve. Povprečje osebnih dohodkov med 50.051 in 57.746 din je v stanovanjski in komunalni dejavnosti, v industriji, v trgovini, v gradbeništvu, obrti in kmetijstvu, v prometu pa 48.398 din. V negospodarski dejavnosti je povprečje med 60.600 in 70.350 din v šolstvu, pravosodju, zdravstvu, socialnem zavarovanju, v družbenih organizacijah, pri financah ter v kulturi in prosveti. Povprečje 55.770 din je v državni upravi in 43.090 din pri socialnem varstvu. Med 50.000 in 100.000 din osebnih dohodkov prejema v gospodarstvu 4.536 zaposlenih, med 20.000 in 50.000 din 3,466 zaposlenih, nad 100.000 din pa 540 zaposlenih. V negospodarski dejavnosti prejema med 50.000 do 100.000 din 805 zaposlenih, med 25.000 in 50.000 din skupno 455 zaposlenih in nad 100.000 din pa 177 zaposlenih. Močan je vzpon zlasti nižjih osebnih dohodkov. Lani je bilo v gospodarstvu 19,3 odst., v negospodarstvu pa 16,3 odst. zaposlenih s prejemki do 25.000 din, letos julija pa je bilo z osebnimi dohodki do 25.000 din v gospodarstvu še 0,3 %, v negospodarski dejavnosti pa nikogar več. Taka politika povečanja osebnih dohodkov pa gotovo ni posledica večjih poslovnih rezultatov. Edino ob dvigu materialne baze gospodarskih organizacij bo vzdržno tako stanje v delitvi osebnih dohodkov, sicer pa bo prišlo do težav, ki jih bo mogoče odpraviti le z ukrepi v duhu gospodarske reforme.

Letošnji plan proizvodnje je izpolnjen 50,5 % in presega za 30,4 % lansko polletno proizvodnjo. Najboljše rezultate nad 50 odst. so dosegla podjetja: Volnenka Majšperk, TGA Kidričevo, Delta Ptuj, Petovia Ptuj, izpod 50 % pa ostala industrijska podjetja. Celotni dohodek se je povečal v industriji samo za 12 % v primerjavi s celoletnim dohodkom v lanskem polletju. Letošnje terjatve kupcev so za 58,5 % večje od lanskih. Zaloge gotovih izdelkov so tudi nekoliko večje. Amortizacijska kvota je višja zaradi investicijskega vlaganja. Indeks narodnega dohodka je nižji od indeksa družbenega proizvoda. Višji so tudi stroški za izobraževanje in znašajo skoraj 27 milijonov dinarjev namesto 45 milijonov dinarjev, ki bi jih lahko porabili, ker je večja potreba po izobraževanju delavcev. Gospodarskim organizacijam je ostalo 21,7 % dohodka za razdelitev zaradi novih gibanj. Delitev čistega dohodka je bila v industriji ugodna za sklade podjetij. Teh je več za 37,4 %, bruto osebnih dohodkov pa je več za 10,7 %. Na osebne dohodke odpade 53 %, na sklade pa 46,5 % čistega dohodka.

V pregledu poslovanja po gospodarskih panogah je posebno raztolmačeno stanje obrata tekstilnega Majšperk. Matično podjetje »Konus« Konjice je sporočilo, da je obrat v Majšperku ob polletju letošnjega leta dosegel 119 milijonov 216 tisoč dinarjev celotnega dohodka in je izkazal po kritju stroškov 8 milijonov 418 tisoč dinarjev dohodka.

Osebni dohodki so znašali v istem obdobju 56 milijonov 412 tisoč dinarjev. Nastala je izguba 47. milijonov 994 tisoč dinarjev. Ker je bilo z izgubo končano tudi lansko leto in glede na slabe perspektive, ki jih ima taninska proizvodnja, zlasti še zaradi visokih prevoznih stroškov, bo prenehal obrat v Majšperku z obratovanjem. Nekaj delovne sile je že prevzel novi obrat sredstev higienskotehnične zaščite, problem zaposlitve ostalih delavcev pa bosta skupno reševala občinska skupščina Ptuj in podjetje »Konus«. Tolmačenju o stanju v posameznih gospodarskih organizacijah še sledi v poročilu tolmačenje o investicijski potrošnji, v katerem je poudarjeno, da je bila investicijska politika v občini v duhu stabilizacije investicijske potrošnje zadržana, oziroma bolj vezana na razpoložljiva sredstva gospodarskih organizacij in občine. Zaradi porasta cen investicijskemu materialu in predpisov, da morajo biti izločena investicijska sredstva vnaprej oziroma pred začetkom investicijskih del, plan investicij v letu 1965 ne bo dosežen. Plan bi bil vsekakor realiziran v višjem odstotku, če ne bi nastopila opisana dejstva, ki so postala nepremagljiva ovira za planirano investicijsko izgradnjo.

Na 19 straneh sestavljene tabele so del poročila, iz katerega je do podrobnosti razvidno stanje gospodarskih panog in posameznih podjetij v občini.

Štab za varstvo pred elementarnimi nesrečami občine Ptuj je seznanili odbornike na tej seji s posledicami škode ob poplavah 2. 8. 1965 in v času od 2. do 5. 9. 1965, pa tudi z ugotovitvami, da smo za boj ob poplavah premalo tehnično opremljeni in da še ni brezhibna organizacija obveščanja o naraščanju vode.

Poplave v letošnjem letu so prinesle za skupnost in za prebivalstvo, ki ima v nižinskih predelih gospodarske objekte, stanovanjske zgradbe, njive, travnike, ceste in ostalo, nesrečo in škodo ter nemir, ker ne vedo, ali se bodo te poplavne nesreče ponavljale, ali pa bodo pustile za novo stoletje opozorilo mlajšim rodovom, da se bodo zopet vračale.

Iz obširnega poročila, ki ga je pripravil štab za odbornike občinske skupščine in za javnost v zvezi z letošnjimi poplavami v avgustu in v začetku septembra, je razvidno, da se je štab potrudil ugotoviti območje, ki so ga poplave prizadele, škodo, ki je ob poplavah nastala, uspehe v zvezi z ukrepi za zmanjšanje škode in za posledice, ki so jih poplave pustile in ki jih je še potrebno odpravljati ter ljudem pomagati, da bi se vsaj nekoliko opomogli od težkih udarcev, ki so jih utrpeli.

Nižinski predeli ob Dravinji, Polskavi, Pesnici, Studenčnici in Dravi, v katerih živijo družine v raznih premoženjskih razmerah in v katerih je tudi nekaj pomembnejših družbenih objektov in območij, so v stiski, ki jo zmanjšuje edino upanje, da se v bodoče poplave ne bodo ponavljale, na drugi strani pa jih muči spoznanje, da se ne morejo izogniti neizprosni vodi, čeprav močno ogroža njihovo življenje in premoženje. Posledicam poplav se bodo lahko izognili šele mlajši rodovi, ki ne bodo gradili več svoje sreče in bodočnosti na ogroženih območjih, temveč na višjih, kjer jih voda ne bo dosegla.

Obilne padavine v severnem delu Slovenije in v sosedni Avstriji so nam postale zelo nevarne, ker napolnijo rečne struge in potem preplavljajo predele, ki so na poplavnem območju. Zelo nevarna nam je tudi podtalnica, ki vdira v nižje ležeče prostore in povzroča občutno škodo. Elektrarne imajo oblast nad vodami do časa, ko jih morajo spustiti čez zapornice in morajo obveščati nižje ležeče kraje o bližajoči se nevarnosti. To obveščanje je postalo zelo pomembno in merodajno za varnostne ukrepe. Ob poplavah v avgustu in septembru 1965 je bilo od njega marsikaj odvisno. Vsi moramo biti budni ob vsakem nenormalnem vodostaju, obenem pa zelo disciplinirani, če hočemo, da ne bo škode, ki nas lahko doleti v nasprotnem primeru. Sama budnost pa ne zadošča.

Ob septembrskih poplavah se je izkazalo, da je k budnosti potrebna tudi tehnična oprema, brez katere je boj proti poplavni nevarnosti brez učinka. Samo požrtvovalnost in dobra volja pripadnikov JLA, gasilcev, članov kolektivov in prizadetih občanov ni dovolj. Kjer nas doseže poplava, moramo biti tudi operativno pripravljeni in sposobni reševati ljudi, živino in ostalo, kar je najbolj ogroženo.

Za opremo za poplave doslej nismo imeli dovolj sredstev, zato je nimajo dovolj niti občinski niti krajevni štabi, še manj pa podjetja in občani. V bodoče tako ne bo moglo ostati. Sredstva se bodo morala najti. Štab bo moral porabiti vse razpoložljive ljudi za pomoč ob poplavah, da ne bo samo skrb pripadnikov JLA in gasilcev, ko je potrebno pomagati.

Novi predpisi za ukrepe ob nevarnsti poplav bi naj postavili štabe in za boj proti nesreči sposobne ljudi na svoje mesto, da ne bo več reševalcev in gledalcev kot doslej. Našemu tisku je poskušal dati odbornik iz »Perutnine« nauk, naj bi v bodoče poročali več o uspehu obrambnih akcij in da ne bi v tisku dovoljevali polemik o tem, ali je bilo povsod dovolj storjeno za zmanjšanje škode in kdo je zanjo odgovoren.

Ob minulih poplavah se je izkazalo, da bo morala v bodoče zavarovalnica spremeniti svojo politiko do zavarovanja ljudskega premoženja proti poplavam in podobni škodi in do prizadevanj kolektivov in občanov, da bi škodo preprečevali, ne pa samo uveljavljali pravice do odškodnine, ko jim je že nastala škoda. Ob dosedanjih povodnjih prizadeti občutijo togost v poslovanju zavarovalnice, ki je premalo elastično in življenjsko.

Na tej seji so odborniki skupščine z razumevanjem sprejeli predloge za hitro in učinkovito pomoč občanom, ki jih je poplava v septembru občutno prizadela. Enako je bil sprejet sklep, da odstopijo odborniki sejnino 1 ali 2 sej poplavljencem. Sindikalna akcija za denarne prispevke za poplavljence in za prispevke v materialu je že v teku in jo bodo prav tako primerno podprli vsi občani.

Poplava, ki je zopet pretila zvečer 28. in zjutraj 29. septembra 1965 zaradi narasle Drave in njenih pritokov po zadnjih nalivih, je zahtevala ponovne resne preventivne ukrepe. Štab se je takoj zbral in je opozoril na nevarnost vse prebivalstvo na poplavnem območju. V vsem delu štaba je pridno sodelovala s člani štaba predsednica občinske skupščine Lojzka Stropnikova, ki je tudi tokrat obiskala poplavno območje in se je osebno prepričala, da sta minuli poplavi ljudstvo na poplavnem območju zelo zbegali, da pa so na drugi strani zelo disciplinirani. K sreči do enake poplave, kot je bila zjutraj 5. septembra 1965, zopet ni prišlo.

Vsa razprava, ki se je nanašala na današnji seji na perutninarsko farmo, mlin ob Studenčnici, na vse poplavno območje od Orešja do Ormoža, je imela en sam namen, zbrati vse koristne izkušnje in ugotovitve ob minulih poplavah in storiti vse, da bi nas morebitna ponovna poplava našla pripravljene na vse, kar je potrebno storiti, da bi se škodi izognili ali da bi jo omejili ob pravilnih zaščitnih merah.

Predsednica skupščine Ptuj je izrekla na tej seji priznanje kolektivom, gasilcem in pripadnikom JLA za ves trud v nesrečah avgusta in septembra letos, obenem pa je pozvala vse občane, naj bi pokazali v morebitnih bodočih enakih situacijah vse razumevanje za delo štaba za pomoč v akcijah. Le tako, z združenimi močmi, bomo sposobni premagati vse težave, omejiti škodo in pomagati ljudstvu v nesreči, da si bo lažje opomoglo.

V ostalem je skupščina tokrat izvršila vse naloge po sprejetem dnevnem redu v duhu predlogov. Po seji so si ogledali odborniki v dvorani na magistratu razstavo »Ptuj skozi stoletja«, ki je odbornikom predočila minula stoletja v pravi luči, nenehni boj za obstoj našega ljudstva, za njegovo svobodo in enakopravnost, za napredek in razcvet naše socialistične skupnosti.

V. J.

S VČERAJŠNJE SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE ORMOŽ

Na včerajšnji seji občinske skupščine Ormož so odborniki razpravljali o poročilu o gostinstvu in turizmu v občini, informirani so bili o izvajanju gospodarske reforme, o odloku o spremembah in dopolnitvah proračuna občine za leto 1965, o odloku o spremembi odloka o občinskih prispevkih in davkih, o spremembi odloka o ustanovitvi splošnega kmetijskega sklada, o odpravi sklada za štipendije, o ukinitvi občinskega zdravstvenega investicijskega sklada, podaljšali so prisilno upravo Gostinskega podjetja v Ormožu, potrdili so statut občinskega šolskega sklada in statut sklada za štipendije in na skupni seji sprejeli sklepa o prevzemu obveznosti po proračunu za prihodnje leto in o najetju posojila iz sredstev investicijskega sklada.

Oba zbora sta po skupnih sejah zasedala ločeno in sta sprejela dva odloka in izvršila nekatere razrešitve in imenovanja.

D. R.

TE DNI PO SVETU

Radakrišnan v Beogradu

VČERAJ JE PRISPEL NA POVABILO PREDSEDNIKA TITA S POSEBNIM LETALOM V JUGOSLAVIJO PREDSEDNIK REPUBLIKE INDIJE DR. SARVEPALI RADAKRIŠNAN. UGLEDNI VISOKI GOST SE BO MUDIL V NAŠI DOMOVINI DO 4. OKTOBRA.

Spremljajo ga minister za vojno proizvodnjo A. M. Thomas, slavna tajnica predsednika indijske republike ga. I. D. Bundevia, general major G. S. Gill, načelnik vojaškega kabineta predsednika republike, D. F. Gopal, načelnik oddelka v zunanjem ministrstvu, in druge osebnosti.

Jugoslovansko glavno mesto je pripravilo visokemu gostu iz Indije in njegovemu spremstvu nadvse prijateljski in prisrčen sprejem. Kadar govorimo o indijsko-jugoslovanskem prijateljstvu in sodelovanju, imamo pred očmi določena zgodovinska dejstva. Indija je prva azijska dežela, ki je takoj po razglasitvi neodvisnosti vzpostavila tesne stike s socialistično Jugoslavijo, četudi jo od nje ločijo velike razdalje. Nič čudnega ni, če so se dvostranski stiki močno okrepili na vseh področjih. Indija in Jugoslavija sta deželi, ki sta dali temelje politiki aktivne koeksistence in blokovske nevezanosti. Gre za deželi, ki sta v časih hudih preizkušenj povojnih let vedno našli skupno besedo na vseh mednarodnih srečanjih. Bili sta glavni organizatorki prvega srečanja nevezanega sveta v Beogradu in pobudnici vseh nadaljnjih stikov.

Pestra izmenjava mnenj o mednarodnih vprašanjih in o razširitvi dvostranskega sodelovanja na sedanjih beograjskih razgovorih, ki se prično že danes popoldne v prostorih ZIS, bo ta zgodovinska dejstva samo še bolj okrepila. Zato prisrčno pozdravljamo med nami visoke indijske goste in jim želimo prijetno bivanje.

Sarvepali Radakrišnan

TRENJA PRI SESTAVLJANJU NOVE ZAHODNONEMŠKE VLADE

Dvoboj Mende-Strauss

Medtem ko zahodnonemški socialni demokrati proučujejo razloge za svoj neuspeh na skupščinskih volitvah, se še naprej zaostrujejo odnosi med dosedanjimi vladnimi partnerji — krščanskimi demokrati in liberalci. Nekdanji obrambni minister Strauss, ki je moral zaradi korupcije zapustiti Adenauerjevo vlado, odločno nasprotuje predlogu, da bi imel podpredsedniški položaj v vladi liberalec Mende. »Nemčija že dolgo ni imela tako neodgovorne osebnosti, kakor je Mende,« je izjavil pred dnevi. »Čimprej bo obmolknil, toliko bolje za deželo. Za sajenje cvetlic v vrtu je, in ne za politiko . . .«

Strauss ne more pozabiti, da se je Mende odločno zavzel za njegovo izključitev iz vlade in da tudi sedaj nasprotuje predlogu, naj bi Strauss spet postal minister. Vrhu tega je pred dnevi podpri pogajanje za ustanovitev »dvostranskih tehničnih vsenemških komisij«, sestavljenih iz vzhodno- in zahodnonemških predstavnikov, ki bi formulirale predloge za združitev obeh Nemčij pod nadzorstvom »štirih velikih«. Liberalci so tudi za ureditev diplomatskih odnosov s vzhodnoevropskimi socialističnimi deželami, kar podpirajo tudi zahodnonemški industrijski magnati. Znano je, da se tudi zunanji minister Schröder nagiblje k tej zamisli. Strauss seveda trdi, da bi taka politika »uničila Nemčijo«. . . .

Liberalci bivšemu obrambnemu ministru niso ostali dolžni. Predsednikov namestnik Mischnig je v zvezi s Straussovimi žaljivkami izjavil:

»Pivo, ki ga gospod Strauss pije v velikih količinah, je zanj blagoslov in prekletstvo hkrati. Blagoslov zato, ker Barvarci bolje hodijo, če imajo v sebi tudi nekaj litrov piva, prekletstvo pa zategadelj, ker pivo ne deluje na razvoj že tako omeneje inteligence gospoda Straussa.«

Sestavljavec nove vlade kancler Erhard ima težave pri svoji nalogi. Na eni strani mora upoštevati močno skupino krščansko socialne unije, ki jo vodi Strauss in ki obsega katoliške dele Nemčije, na drugi strani pa bodočega partnerja — liberalce. I eni i drugi imajo namreč v bundestagu 49 poslancev.

AVTOMOBIL ZA PAPEŽA

V neki avtomobilski tovarni v Chicagu izdelujejo poseben avtomobil za papeža Pavla VI., ki bo 4 oktobra prispel v New York. Zadnji sedež v avtomobilu bo v resnici prestol. Avtomobil bo zgotovljen pravočasno, in sicer do petka, 1. oktobra. To bo dolga limuzina lanskoletnega modela, le da bo veliko daljša in opremljena s posebnimi napravami. Papežev prestol bo mogoče dvigati in spuščati s pritiskom na električni gumb. Avtomobil bo imel tudi posebno razsvetljavo in telefon.

Praznovali smo dan pionirjev

Pionirji Slovenije praznujejo 29. septembra svoj pionirski praznik. Da bi dali večji pomen temu prazniku, je svet za šolstvo SRS sklenil, da je 29. september pouka prost dan. Odrasli, starši in vzgojitelji pa moramo pionirjem pomagati, z njimi sodelovati, ker le tako bo praznovanje za učence doživetje.

Tudi v naši občini smo lepo proslavili ta dan. V Gorišnici je bilo pionirsko zborovanje, ki so se ga udeležili pionirji tudi iz enajstih bližnjih šol. Pionirji iz Gorišnice so pripravili gostom kulturni program in malo pogostitev. Na vseh šolah so bile ta dan pionirske odredne konference, na katerih so sprejeli delovne programe, izvolili nove odredne odbore, razpravljali pa so tudi o delovnih uspehih v prejšnjem obdobju.

Na te konference so predstavniki šole in pionirji vabili tudi starše, zastopnike organizacij, društev in vzgojitelje. Na žalost pa na konferencah ni bilo vseh vabljenih predstavnikov. (Še vedno nimajo dovolj razumevanja za šolske dejavnosti.)

V zadnjih letih so pionirji v naši občini dosegli velike delovne uspehe. Predvsem so uspele akcije Jugoslovanskih pionirskih iger ter so za to prejeli tudi republiško priznanje. Ob 20. obletnici osvoboditve so izvedli velik partizanski pohod po poteh TV kurirjev, obiskali borce, aktiviste, organizirali srečanja z borci, sodelovali v TEDNU BRATSTVA IN PRIJATELJSTVA, izvedli več tekmovanj v okviru šole kakor tudi v občinskem merilu, v šolah pa razvili prostovoljne dejavnosti.

Ob teh mislih pa moramo dati priznanje mentorjem pionirske organizacije, učiteljem, razrednikom, ki so vložili mnogo truda, volje in žrtvovali svoj prosti čas za delo s pionirji.

J. Ž.

Izkoristimo notranje rezerve tudi v zdravstvu

V LETOŠNJEM I. POLLETJU JE KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE V PTUJU ZABELEŽIL MNOGO VEČJI PORAST IZDATKOV OD DOHODKOV V ZDRAVSTVENEM SKLADU. V LETOŠNJIH PRVIH ŠESTIH MESECIH JE BILO MNOGO VEČ NESREČ PRI DELU KOT V ISTEM OBDOBJU LANI. V TEM OBDOBJU JE BILO V ZDRAVSTVENEM SKLADU ZA 47,308.000 DINARJEV PRIMANJKLJAJA. V ZDRAVSTVU SO SKRITE REZERVE V NEREŠENIH KADROVSKIH PROBLEMIH, V ZNIŽEVANJU PREVOZOV, SPECIALNIH PREGLEDOV IN OMEJITI BO TREBA BOLNIŠKE DOPUSTE V OKVIRU RESNIČNIH POTREB TER POOSTRITI NADZOR NAD BOLNIŠKIMI DOPUSTI.

Pred kratkim je občinski odbor SZDL Ormož sklical posvetovanje zdravstvenih delavcev. Posvetovanja so se med ostalimi udeležili tudi direktor splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča iz Ptuja — dr. Mitja Mrgole, predstavnik komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, predsednik občinske skupščine Ormož Franc Novak, sekretar občinskega komiteja ZKS Drago Pintarič, vršilec dolžnosti direktorja zdravstvenega doma Ormož dr. Franc Antolič, predsednik občinskega sindikalnega sveta Alojz Balažič in predsednik občinskega odbora SZDL, ki je posvetovanje vodil.

Namen posvetovanja je bil poiskati vzroke za kritično stanje zdravstva in zdravstvenega sklada v občini. Zdravstveni sklad je za občino Ormož hudo pasiven in to zahteva ustrezne ukrepe. V letošnjem avgustu je razpravljal ObO SZDL Ormož s predstavniki zavoda za socialno zavarovanje in z zdravstveno službo občine o problemih sklada za zdravstveno zavarovanje.

V letošnjem prvem polletju je imel zdravstveni sklad za območje dveh občin 47,308.000 dinarjev primanjkljaja. Od tega odpade na občino Ormož 39 milijonov 900 tisoč dinarjev. Povprečen izdatek na aktivnega zavarovanca v občini Ormož znaša 65.279, v ptujski občini pa 52.769 dinarjev, medtem ko je republiško povprečje 54.475 dinarjev. Kaže, da so izdatki na enega aktivnega zavarovanca v občini Ormož približno za 11 tisoč dinarjev večji od republiškega povprečja.

Primanjkljaj v skladu zdravstvenega zavarovanja lahko le delno utemeljujemo z nižjimi osebnimi dohodki v občini Ormož ter zaradi povečanja potnih stroškov, ki nastopajo ob specialnih pregledih. Največja je postavka sklada za ambulantno in bolniško zdravljenje. V primerjavi z istim obdobjem lanskega leta se je število zdravstvenih storitev povečalo takole:

ambulantnih pregledov je bilo letos več 756, ambulantnih storitev 8063, zobozdravniških 6356, v bolnišnicah 168 bolnikov več, število oskrbnih dni se je povečalo za 3670, napisanih je bilo 5058 več receptov in poslanih na specialne preglede 532 pacientov več.

V prvem mesecu drugega polletja se je primanjkljaj povečal na 73 milijonov dinarjev, v avgustu pa izkazuje sklad, da je bil v ptujski občini znižan primanjkljaj za 13 milijonov, v ormoški občini pa se je povečal za en milijon dinarjev.

Na posvetovanju so predstavniki komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, zdravstvene službe in družbeno političnih organizacij nakazali možnosti za bistveno zmanjšanje stroškov zdravljenja.

Naj omenimo le najvažnejša, ki zadevajo nerešene kadrovske probleme, slabo disciplino na delovnem mestu ter strukturo bolnikov v bolnišnici za TBC, ki povečuje število oskrbnih dni in s tem tudi stroške zdravljenja.

Obiske na domu je treba znižati, prav tako tudi prevoze z rešilnimi avtomobili, specialne preglede in ne pošiljati v bolnišnico nepotrebnih bolnikov. V okvire stvarnih potreb bo treba omejiti tudi bolniške dopuste.

Tudi higiensko tehnična zaščita zaposlenih na delovnem mestu bo morala biti večja. Poostriti bo treba nadzor nad bolniškimi stroški, potrebno pa bo tudi strožje ukrepanje proti ljudem, ki izigravajo socialno zavarovanje.

Stroge kazni za kršilce predpisov o varstvu pri delu

Služba varstva pri delu TGA je že pred časom predala delavskemu svetu seznam nerednosti in svoje mnenje s predlogom, da sprejmejo organi upravljanja na osnovi ustreznih predpisov sklepe za sanacijo tega stanja. Pri opravljanju nadzorstva v tovarni je namreč republiški inšpektor ugotovil, da vse pogosteje opaža pri opravljanju nekaterih del odstopanja od osnovnih varnostnih ukrepov, zaradi česar se je že zgodilo tudi več poškodb pri delu. Ugotovil je namreč, da gredo mnogokrat te kršitve že v tak obseg, da je neobhodno potrebno, da o vsem tem razpravlja najvišji organ upravljanja v podjetju. Mnogi delavci se pogosto prevažajo na električnih vozičkih in viličarjih ter avtodvigalih, seveda na nedovoljen način. Prav tako je že tudi splošen pojav, da delavci v višinih niso primerno zavarovani ter da delavci ne nosijo varnostnih pasov. Sočasno je seznanil organe upravljanja o izredno težkih pogojih dela, v katerih delajo delavci v nakladalnici glinice in sežigalnici kriolitnih pen. Pri vsem tem velja poudariti, da je služba za varstvo pri delu vodje DE že neštetokrat opozorila o navedenih nedovoljenih prevozih delavcev z elektro in drugimi vozički, vendar pa je bilo prav malo storjenega o tem vprašanju. Vodje DE bodo morali bolj energično ukrepati. Delavci bi se sicer morali sami paziti pred razn. nesrečami, vendar mnogi tega ne ocenjujejo kot važno. Ali res morajo biti resen opomin le smrtne žrtve? Strogi ukrepi bi morali biti poslednji ukrep, toda če mnogim opomin in kazen nič ne zaležeta, bo treba tudi z odpustom iz del. organizacije, poskrbeti za disciplino, ker je še vedno bolje takega delavca odpustiti, kot pa mu dopustiti, da spravlja v življenjsko nevarnost sebe in svoje sodelavce. Za polnjenje glinice je že naročena nova strojna oprema, medtem ko se sedanji način sežiganja kriolitnih pen ukine, ker bo zgrajena nova naprava. Pomanjkljivosti odpravljajo, toda tudi sleherni član delovnega kolektiva TGA je dolžan, tudi sam v največji meri skrbeti za svojo varnost. Predvsem bodo morali poostriti kontrolo vsi preddelavci in vodje izmen ter vodje DE, da bodo predpisi o varstvu pri delu dosledno upoštevani. Spremembe glede varnosti pri delu prinaša Temeljni zakon o varstvu pri delu, ki določa pravice in tudi dolžnosti vsakega posameznika v delovni organizaciji.

-me.-

Še vedno nejasna perspektiva TGA

Delavski svet tovarne glinice in aluminija v Kidričevem je pred kratkim razpravljal o gospodarski reformi in njenem vplivu na ekonomski položaj podjetja v bodoče. V obširni obrazložitvi in razpravi so samoupravni organi ugotovili, da podjetje s sprejeto reformo ne bo tako prizadeto, da bi bilo potrebno razpravljati o preusmeritvi proizvodnje ter, da določeni ukrepi ne vplivajo na znatnejše poslabšanje ekonomskega položaja, predvsem zaradi tega, ker je proizvodnja v tej gospodarski organizaciji z moderno mehanizacijo, posamezni obrati so avtomatizirani in ker doslej podjetje ni bilo obremenjeno s prometnim davkom, ki ga je plačevala proizvodnja in z nekaterimi drugimi dajatvami. V nadaljnji razpravi so člani delavskega sveta ugotovili, da vplivajo na povišanje cen proizvodov TGA, ki so določene z uredbo na predlog urada za cene, predvsem podražitve surovin in drugega materiala, ki je neobhodno potreben, in sicer povečanje cen boksitu, premogu, prevozom, sodi in seveda predvsem električni energiji. Cena električne energije, ki je pravzaprav za TGA najbolj važna surovina, pa še vedno ni znana in zato organi samoupravljanja trenutno še niso mogli ugotoviti povsem jasne perspektive ekonomskega položaja, v katerem se bo podjetje znašlo. Ko so člani delavskega sveta razpravljali o ukrepih, ki bi jih bilo potrebno podvzeti v zvezi z ekonomičnejšim poslovanjem podjetja, so ugotovili, da kažejo posamezni proizvajalci še vedno nerazvit čut odgovornosti, kar, povsem razumljivo, vpliva na nižjo proizvodnost. Prav tako še tudi niso vse SPDE razpravljale o analizah svojih problemov v delovnih enotah, katere bi morali pripraviti vodje DE. Tudi tukaj še obstajajo tu in tam v tovarni rezerve zaposlenih v posameznih DE ter v izkoriščanju proizvodnih naprav in še predvsem organizaciji dela, kar pa je seveda treba zares temeljito analizirati in proučiti, seveda s povsem konkretnimi predlogi za odpravo vseh pomanjkljivosti. O vseh teh vprašanjih pa morajo SPDE čimprej razpravljati ter konkretno sklepati in nato vse prav dosledno izvajati v neposredni proizvodnji in ostalih službah.

-ko

Ožje in širše poplavno območje

Skupščina občine Lenart v Slovenskih goricah namerava izdelati osnutek odloka o določitvi ožjega in širšega poplavnega območja Pesnice, na območju katere so melioracijska dela že v teku, enako pa tudi na območju pritokov. Takšen odlok je že sprejela občinska skupščina Ptuj za svoje območje. O osnutku bodo najprej razpravljali z volivci na zborih. Z njim bo urejeno odmerjanje in plačevanje prispevkov.

Osnovno šolo v Podlehniku obiskuje letos več otrok kot lani

Osnovno šolo v Podlehniku obiskuje letos 382 učencev, ki so razdeljeni na 14 oddelkov. V lanskem šolskem letu je obiskovalo to šolo 365 učencev in so bili razdeljeni na 13 oddelkov. Letos imajo na tej šoli za skoraj vse razrede po dva oddelka, razen za 7. in 8. razred. Letos imajo tudi za 5. razred dva oddelka, ker je za en oddelek preveč otrok in razred pretesen.

Kam z rdečim blatom v TGA?

Pri predelavi boksita ostajajo vedno velike količine odpadnega rdečega blata, katerega je potrebno stalno odstranjevati na za to določeni prostor, na haldo, kot temu pravijo v TGA. To je vsekakor eden izmed največjih problemov, ki se pojavlja pri proizvodnji glinice. Tudi sedanja halda tovarne glinice postaja že premajhna, da bi lahko še dolgo odlagali odpadno blato. Že v lanskem letu so pričeli iskati primeren prostor za novo haldo, za lokacijo pa je bila določena Ptujska gora, kjer so izvršili vse potrebne raziskave in ostala meritvena dela. Po predračunu iz lanskega leta bi znašali stroški za izgradnjo nove halde na Ptujski gori okrog 3.800,000.000 dinarjev, sprejela pa bi ca. 12,500.000 m³, kar bi zadoščalo pri proizvodnji 200.000 ton glinice za približno 20 let. Za izdelavo projekta in za izgradnjo halde je potreben tudi določen čas. Zato pa bi naj po predlogu osrednjih služb TGA popravili staro haldo, in sicer tako, da bi zvišali nasip za 2,5 m z že odležanim rdečim blatom s pomočjo buldožerjev. Tako nastala prostornina ca. 225,300 m³ bi zadoščala pri proizvodnji 100.000 ton glinice za približno 1 leto, stroški pa bi znašali okrog 38.000.000 dinarjev. Seveda je možno ob obstoječi haldi 3 graditi tudi novo, delno iz zemlje dna same halde, deloma pa z dovozom zemlje. Nasip bi bil visok ca. 7 m, halda pa bi sprejela ca. 2,050.000 m³, kar bi pri proizvodnji 200.000 ton glinice letno zadoščalo za 3,5 leta, pri sedanji proizvodnji (90.000 ton) pa za ca. 7 let. Skupni stroški bi znašali 481,200.000 dinarjev. Tako se bo torej treba čimprej odločiti za ureditev perečega vprašanja odlaganja rdečega odpadnega blata, ker bi v nasprotnem primeru res tudi nastopilo vprašanje, kam s tem odpadnim materialom.

-ko

FOTO ZAPISEK

Mlinarska obrt izumira

Na območju občin Ormož in Ptuj izumira mlinarska obrt, kar je razumljivo, saj so to dejavnost že skoraj v celoti prevzela nova moderna in sodobno opremljena podjetja. Nekateri stari in dotrajani mlini niso več uporabni in bo z njimi opravil svoje čas.

Slika prikazuje stari mlin na Pobrežju pri Ptuju, ki je več deset let mlel za tamkajšnje prebivalce, sedaj pa ga razjeda zob časa.

D. R.

Kmetijski kombinat Ptuj je prodal na ptujskem živilskem trgu mnogo breskev, čeprav so bile po 250 in 300 din.

VABILO DELAVCEM IN VAJENCEM V ZASEBNEM SEKTORJU

Občinski odbor sindikata delavcev storitvenih dejavnosti ptujske komune je sklenil, da se ponovno ustanovi sindikalna podružnica delavcev in vajencev, ki so zaposleni pri zasebnih obrtnih mojstrih na območju občine. Prav tako je sklenjeno, da se ustanovi sindikalna podružnica gospodinjskih pomočnic, ki bo skrbela za njihovo strokovno izobraževanje.

V ta namen sklicuje občinski odbor sindikata delavcev storitvenih dejavnosti sestanek vseh delavcev in vajencev, ki so zaposleni pri zasebnih obrtnih mojstrih, in vseh gospodinjskih pomočnic. Sestanek bo v nedeljo, 3. oktobra t. l., ob 8. uri zjutraj v sindikalni šoli »Franc Kramberger« v Ptuju, Ormoška cesta 2. Služba pravne pomoči pri Občinskem sindikalnem svetu Ptuj bo pripravila predavanje o temeljnem zakonu o delovnih razmerjih in podrobneje seznanila delavce in vajence s pravicami in dolžnostmi, ki jih imajo na področju delovne zakonodaje.

Po predavanju bo sestanek, na katerem bosta izvoljena iniciativa odbora, ki bosta pripravila ustanovna občna zbora sindikalnih podružnic. Naloga sindikata je, da vodi skrb o delovnih in življenjskih pogojih delavcev in vajencev, ki so zaposleni pri privatnih obrtnih mojstrih, da spremlja medsebojne odnose, delovni čas, osebne dohodke ipd. in da onemogoči vsako obliko izkoriščanja s strani mojstrov.

FB

OBVESTILO ŽIVINOREJCEM

Živinorejsko veterinarski zavod Ptuj obvešča živinorejce, da je zaradi razširitve osemenjevalne mreže moral izpremeniti čas osemenjevanja na nekaterih osemenjevalnicah, kot sledi:

NOVA VAS — ob delavnikih in nedeljah ob 7.30; STOJNCI — ob delavnikih ob 13. uri, ob nedeljah in praznikih ob 11.30; ZAVRČ — ob delavnikih ob 14. uri, ob nedeljah in praznikih ob 12. uri; BORL — ob delavnikih ob 14,30, ob nedeljah in praznikih ob 15. uri; BUKOVCI ob delavnikih ob 15. uri, ob nedeljah in praznikih ob 12.30; MARKOVCI — ob delavnikih ob 15.30, ob nedeljah in praznikih ob 12.45; SPUHLJA — ob delavnikih ob 15.45, ob nedeljah in praznikih pa ob 13. uri.

Navedeni čas je v veljavi od 1. oktobra 1965. Živinorejce prosimo, da sprejmejo spremembo delovnega časa z razumevanjem.

RAZPIS

za prosta delovna mesta v hotelu POETOVIO, Ptuj:

2 kurjača — kvalificirana ali priučena z večletno prakso.

Osebni dohodki po pravilniku.

Ponudbe pošljite na naslov:

Komisija za sprejemanje delavcev pri Gostinskem podjetju Haloški biser, Ptuj

ZAVOD ZA STANOVANJSKO GOSPODARSTVO PTUJ

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osnovnih sredstev:

- **pralnega stroja HIMO F-7 (7 kg perila) — rabljenega,**
- **centrifuge AEG — rabljene,**
- **šivalnega stroja bagat — električnega, novega.**

Javna dražba bo v sredo, 6. oktobra 1965, od 8. do 9. ure za družbeni sektor, od 9. do 10. ure pa za zasebni sektor v prostorih Pralnice in čistilnice v Ptuju, Slovenski trg 9.

Dober pogled vsem lovcem

NA OBMOČJU LOVSKE ZVEZE PTUJ JE 24 LOVSKIH DRUŽIN. GOJITEV DIVJADI JE POGLAVITNA NALOGA VSEH LOVCEV. VEČJE ZAVZEMANJE ZA VZDRŽEVANJE LOVIŠČ. NEZADOSTNA PAZNIŠKA SLUŽBA. KAJ BO PRINESEL NOVI REPUBLIŠKI ZAKON O LOVU? NA OBMOČJU LOVSKE ZVEZE JE NAD 100 LOVSKIH PSOV.

Prejšnjo nedeljo dopoldne je imela Lovska zveza Ptuj svoj občni zbor. Pregled dvoletnega dela, je zveza temeljito in vsestransko pripravila. Po poročilih predsednika, predsednika gospodarske komisije, blagajnika in referenta za kinologijo je bila živahna razprava. **Poročilo predsednika Lovske zveze Ptuj, Janka Vogrinca, je nakazalo vrsto težav, problemov in uspehov v lovstvu. Navzoči so kritično obravnavali pomanjkljivosti in slabosti dosedanjega dela, pozitivno pa so ocenili uspehe, ki niso majhni. Uveljavljanje gospodarske reforme v praksi je tudi v lovstvu povzročilo nove pogoje dela. To nalaga lovcem večje zavzemanje pri vzdrževanju lovišč in gojitvi divjadi.**

Na območju Lovske zveze Ptuj je 24 lovskih družin z nad 500 lovci. Na njenem območju je bilo lani ustreljenih 430 srn, 4199 zajcev, 6022 fazanov in 32 jerebic. Zaskrbljujoč je nizek stalež jerebic v loviščih. Naravni prirastek je pičel, zato bo lovska zveza za potrebe lovskih družin nabavila jerebice iz južnih krajev. Letošnje poplave so v loviščih napravile večmilijonsko škodo. Na območju občine Ormož je osem lovskih družin in računajo, da je bilo uničene divjadi za 3 milijone dinarjev. Tudi v ptujski občini stanje ni boljše.

Spomladanski stalež divjadi na območju lovske zveze je bil večji od zmogljivosti lovišč, razen pri jerebicah. Stalež divjadi je predvsem presegel zmogljivosti lovišč pri fazanih in srnah.

Na območju Lovske zveze Ptuj je bil v pretekli sezoni dosežen ugoden finančni efekt. Celotni dohodek je znašal skoraj 22 milijonov dinarjev.

Na občnem zboru je obveljalo mnenje, da nekatere lovske družine ne posvečajo dovolj skrbi pazniški službi. Na območju zveze je samo 8 poklicnih paznikov in 3 pomožni. Grajali so tudi tiste štiri lovske družine, ki v pretekli sezoni niso niti dinarja porabile za krmljenje divjadi. Poudarili so, da tako gojenje ni načrtno.

Vse premalo pozornosti posvečajo ponekod tudi šolanju lovskih psov. Na območju zveze so 104 lovski psi. Na splošno je obveljalo mnenje, da lovski pes ne bi smel biti čuvaj.

Pokončavanje škodljivcev naj bi bilo bolj organizirano predvsem prihodnjo spomlad. Lovske družine naj bi v spomladanskih mesecih večkrat in redno zastrupljale jajca za pokončanje vran in srak. Navzoči so na občnem zboru ugotovili, da je letošnje spomladi bilo v loviščih precej škode, ker so škodljivci uničili jajca jerebic in fazanov. Tudi ostale škodljivce bo treba bolj učinkovito zatirati.

Kako skrbijo lovske družine za vzgojo kadra, povedo vsakoletni izpiti. Včasih se zgodi, da nekateri kandidati pridejo pred izpitno komisijo nepripravljeni. To nalaga lovskim družinam, da nudijo več strokovnega in teoretičnega znanja neizprašanim lovcem in jim s tem omogočijo uspešnejše udejstvovanje. Več skrbi bo treba posvetiti vzgoji dobrih lovcev.

Med ostalimi pomanjkljivostmi so navzoči kritično ocenili nedovoljno disciplino lovcev in lovskih družin. Lovsko tovarištvo je treba še bolj poglobiti med lovskimi družinami in prenašati pozitivne lovske izkušnje med družinami.

Pri razvijanju lovnega turizma so lovske družine na območju Lovske zveze Ptuj dosegle zadovoljive uspehe. Toda s tem se ne bi smeli zadovoljiti, saj je treba lovni turizem še širiti. Priliv deviz s tega področja je tem bolj zanimiv, ker ga je moč doseči brez predhodnega vlaganja.

D. R.

Iz Kočic

V torek, 21. septembra, smo se na pokopališču v Žetalah skromno poslovili od 83-letnega člana ZB NOV tovariša Štefana BUTOLENA, nekoč malega kmeta, sedaj skromnega preužitkarja na Krošlem vrhu v Kočicah štev. 46.

Pogreb je bil skromen, mnogo preskromen za človeka, kot je bil »Krolški Štef«. Vzrok temu je nekoliko malomaren odnos njegovega sina, ki ni pravočasno obvestil organizacije ZB in sorodnikov. Spomnilo pa se ga je Občinsko združenje borcev NOV Ptuj z vencem.

Štefan Butolen se je rodil 17. 12. 1882 v Kočicah v revni hišici, kjer je preživel nekaj mesecev manj kot 83 let, razen štirih let trajanja I. svetovne vojne, ki jih je moral prebiti po strelskih jarkih Galicije in soške fronte. Domov se je vrnil bolehen, s trajno poškodbo trebušne mrene in nadaljeval težko življenje na skopi zemlji na strmem bregu Krošlega vrha v Kočicah. Rodili so se mu trije sinovi, od katerih živi le še eden in še ta se ni dosti brigal zanj. Žena je bila 4 leta starejša od njega in je umrla že leta 1946, bila je skrbna gospodinja in aktivna sodelavka OF.

Štefan Butolen se je že junija 1944, takoj ko je narodno-osvobodilno gibanje v Halozah dobilo nekoliko večji razmah, aktivno vključil in živel skozi do osvoboditve samo za partizane. Pod njegovim skednjem so izkopali bunker, ki je služil za skladišče orožja, pri njem pa je bila tudi prva postaja VDV v Kočicah. Borci in aktivisti NOV, ki so delovali na področju Haloz, ki so jih vodile kurirske poti na liniji Spodnje Haloze — Pohorje, se Krošlega vrha in Štefa še prav gotovo spominjajo.

Ob številnih hajkah je Štef z ženo trepetal za svojo borno domačijo. Najbolj kritično je bilo marca 1945. Takrat ga je skupina hajkajočih Nemcev presenetila. Pri njem je bil le ranjeni partizan Karo, neki pobegli ruski ujetnik in ameriški letalec. Pod vodstvom smelega partizana, ki je z zdravo roko, v drugo je bil ranjen, začel takoj streljati na Nemce, pridružil se mu je še ruski ujetnik in tudi Štef je z »manliharico« pridno nabijal po Nemcih, le ameriški letalec se ni znašel. Posrečilo se jim je odbiti Nemce, ki so se brezglavo umaknili z enim mrtvim in nekaj ranjenimi. Toda naslednji dan je prišla cela četa policistov in gestapovcev, da bi se maščevala. Toda medtem so stanico in skladišče orožja že premestili drugam in tudi Štef se je s svojo družino in imetjem umaknil v gozd, tako se je rešil pred maščevanjem fašistov.

Čeprav so mu domačijo povsem opustošili, si je rešil najdragocenejše, to je življenje. Tak je bil Štefan Butolen, čeprav slabega zdravja, vendar izredno žilav, kakor ga je pač napravilo trdo življenje; tak je bil vse do smrti, saj je še le nekaj dni prej pomagal na travniku pospravljati otavo.

Za njegovo sodelovanje v NOV je bil odlikovan z redom Zasluge za narod.

J. Prevoljšek

Karl Mernik v preranem grobu

V cvetu mladosti je nenadoma preminil v Pulju v sredo, 22. septembra 1965, Karl Mernik iz Ptuja, Jadranska ulica, roj. 24. julija 1943.

Vest o Karlovi nenadni smrti je hudo prizadela njegovo mater Alojzijo in očeta Franca, Karlovo zaročenko in sinka, ostale sorodnike, sošolce, sodelavce, znance in prijatelje iz Ptuja, z Raven in tudi iz Pulja. V Ptuju se je izučil mesarskega poklica in je služboval v Ptuju pri »Perutnini« in na Ravnah pri podjetju »Mesnine«. V službi je bil marljiv in vesten ter točen in pošten, v prostem času pa aktiven telovadec pri »Partizanu«. Od 19. marca 1963 dalje je bil na odslužitvi kadrovskega roka v Pulju. Tudi kot mornarja so ga vsi zelo radi imeli. Prišel je v Ptuj na nekajdnevni dopust in po vrnitvi z dopusta se mu je zgodila nesreča, ki ga je za vedno ločila od najdražjih.

V soboto, 25. septembra 1965, dopoldne je prispel na ptujsko železniško post. vagon z njegovimi posmrtnimi ostanki. Srce vseh zbranih na postaji se je stisnilo, ko so sneli z vagona rakev s pokojnikom in jo prepeljali v sprevodu v mrtvašnico ptujskega pokopališča, od koder je bil še isti dan popoldne pogreb.

Ob uri pogreba se je zbralo na ptujskem mestnem pokopališču mnogo mladih in odraslih ljudi, ki so sočustvovali s staršema pokojnika in z vsemi njihovimi sorodniki. 15 vencev so nesli v sprevodu Karlovi znanci in prijatelji, na čelu sprevoda pa sta stopala Karlova prijatelja mornarja. Za krsto sta komaj stopala težko prizadeta Karlova mati in oče. Poslovilni govor ob odprtem grobu je imel komandir Karlove enote. Za njim sta še govorila Jože Strafela v imenu občinske zveze fizkulturnih društev in Boris Čurin v imenu »Partizana« Ptuj. Vsi so govorili o Karlovih vrlinah in o škodi, da je nenadoma ugasnilo življenje tako mladega človeka.

Malo je bilo navzočih, ki se jim ni osolzilo oko, kot je to vedno, ko se strnejo ljudje okrog prizadetih, ki jih je tako nenadoma prizadela nesreča in jim je iztrgala iz sredine priljubljenega edinega sina.

Mnogi venci prekrivajo sedaj sveži grob priljubljenega Karla, ki bo ostal vsem v lepem spominu.

Ob nagovoru Karlovega komandirja ob odprtem grobu

HIŠNI PRIPOR ZA POVZROČITELJE PROMETNIH NESREČ

Bivši italijanski premier Giovanni Leone je predlagal, naj bi voznike motornih vozil, ki večkrat povzročijo prometne nesreče, dali čez nedeljo in praznike v hišni pripor. Leone je to predlagal na neki konferenci v mestu Stresa, kjer so razpravljali o prometu.

Bivši premier Leone je ta svoj predlog obdelal do konca. Soferji v hišnem priporu ne bi imeli stražarjev, vendar bi po sklepu sodišča morali ostati v hiši. Če bi hišo zapustili, bi jih čakala ostrejša kazen.

Ptujska poslovalnica Povrtnine med 68 poslovalnicami na 3. mestu

Ptujska poslovalnica trgovskega podjetja »POVRTNINA« Maribor, kjer prodajajo 4 uslužbenke v non-stop času od 7. do 19. ure sadje, zelenjavo, brezalkoholne pijače in vino, konzervirano sadje in semena, bo že s koncem septembra 1965 izpolnila letošnji plan prometa, ki je za vsaj 10 milijonov višji od lanskega.

Posebnost te poslovalnice je v tem, da ima zelo dobro založeno trgovino s sadjem in zelenjavo, da je mogoče v njej kupiti tudi v nedeljo dopoldne, da ima 4 zelo marljive zaposlene, ki primejo ob dobavah za embalažo in same znosijo v skladišče dobavljeno blago, in da so s strankami zelo prijazne in ustrežljive. Zato tudi ni čudno, če je med 68 poslovalnicami tega podjetja na območju bivšega okraja Maribor ptujska poslovalnica glede na letos doseženi promet na 3. mestu.

Prednji uspeh poslovalnice je toliko večji, ker gre za prodajo na drobno, na kilograme in manjše količine, in kljub temu so šle skozi to poslovalnico mnoge tone svežega blaga.

Dobro posluje tudi prodajalna sadja in zelenjave Kmetijskega kombinata Ptuj, ki je na Titovem trgu, in prodaja pridelke kombinata. Tudi v tej poslovalnici si zaposlena prodajalka prizadeva čimbolj ugoditi strankam. Ob letošnjem pomanjkanju sadja je to zelo težko, vendar bo tudi ta težava premagana ob potrpežljivosti in dobri volji. Letošnje slabo vreme je prizadelo zelenjavo in sadje, zato tudi trgovina ne more storiti več, kot je mogoče v tej situaciji.

V. J.

OB 150-LETNICI ŠOLE NA HUMU

Letošnjega 3. oktobra bodo na Humu pri Ormožu slavili 150-letnico obstoja šolstva. Učitelji bodo pripravili za to proslavo pester program. Ob tej priložnosti bodo nastopili pevci s posebnim koncertom in nekateri telovadci. Program ima več točk.

Pred proslavo bodo kraj in okolico lepo uredili, napravili privlačne napise, slavoloke, okrasili bodo šolo in razobesili zastave.

Obstoječa šolska zgradba na Humu je bila zgrajena v dveh etapah. Prva šola je bila kmečka hiša. V drugi polovici 19. stoletja je bila zgrajena prva šola, dograjena pa 1906 leta. Šola ima tri učilnice in v njih poučujejo 4 učne moči. Petrazredno šolo obiskuje 106 učencev. Glede učnega uspeha je ta šola ena izmed najboljših v občini.

12-članski pripravljalni odbor vabi vse nekdanje učence osnovne šole, da se udeležijo proslave. Na proslavo so tudi povabili vse živeče učitelje, direktorje osnovnih šol in predstavnike občinske skupščine.

D. R.

Jezikovni tečaji Delavske univerze Ptuj

Učenje tujih jezikov je sedaj mogoče bolj potrebno kot kdajkoli poprej. Potovanja v inozemstvo, naraščanje tujskega prometa, izpopolnjevanje v stroki s študijem tuje literature terjajo vedno več znanja tujih jezikov. Zaradi tega prireja DU v Ptuju vsako leto jezikovne tečaje, da ustreže tem željam. Predvideni so **začetni** in **nadaljevalni** tečaji za angleščino, ruščino, francoščino in nemščino, seveda le če bo zadosti prijavljencev.

V petek, 1. oktobra letos, naj se zbero prijavljenci na gimnaziji ob 19. uri (v pritličju) zaradi razporeda tečajev. Kogar zanima učenje tujih jezikov, naj vloži prijavo pri Delavski univerzi v Ptuju na Trgu mladinskih delovnih brigad.

Asfaltiranje cest v Kidričevem

Naselje v Kidričevem iz dneva v dan spreminja svojo zunanjo podobo. Krajevna skupnost je namreč pred kratkim pričela z asfaltiranjem cest med stanovanjskimi bloki. Dela lepo napredujejo. Edino, kar pa ni pri vsem tem še v redu, je to, da se stanovalci še ne morejo privaditi na to, da bi hodili po cestah ter si še vedno izbirajo poti po zelenih površinah. Motorizirani vozniki še vedno ne upoštevajo prometnih znakov, ki prepovedujejo vožnjo motornih vozil po nekaterih cestah. Tu in tam so take kršilce že kaznovali organi LM, vendar bi morali kontrolo poostriti in vse kršilce prometnih predpisov strožje kaznovati.

-me.-

Dolga razvojna pot . . .

Pod tem naslovom izide v kratkem ciklusu gospodarsko-informativnih in turističnih izdaj zbornika »PO JUGOSLAVIJI« peta knjiga z zanimivo tematiko o začetku in razvoju pohorskih kovačij do današnjih tovarn kovanega orodja, kos in srpov, ki neposredno izvirajo iz te gospodarske dejavnosti, ki se je začela na Pohorju pred več kot dvesto leti.

Prvi del knjige je posvečen zgodovinskim podatkom o pohorskih rudosledih, plavžih in fužinah ter zelo razviti kovaški obrti ob pohorskih potokih, ki so ji dajali pogonsko silo.

Drugi del knjige obravnava neposredni nastanek današnjih tovarn kovanega orodja, kos in srpov iz bivših kovačij: Tovarne kos in srpov Lovrenc na Pohorju, Tovarne poljedelskega orodja in livarne Muta, Tovarne kos Slovenj Gradec, Tovarne kovanega okovja Zreče, Tovarne kovinskih izdelkov in livarne Vitanje, Livarne in tovarne strojev Hoče in Tovarne kovanih izdelkov »Jeklo« Ruše.

Tretji del knjige zajema metalurške obrate, ki so neposredno ali posredno nadaljevali svojo razvojno pot iz prvobitnih plavžev in kovačij v današnje velike in sodobne tovarne, kot je »Impol« v Slovenski Bistrici. V povezavi s starejšimi tovarnami je nastanek novih tovarn, kot je Tovarna aluminija in glinice Kidričevo, ki je preusmerila proizvodni program »Impola«. V to gospodarsko skupnost spadajo še Rudnik Mežica, Železarna Ravne, nadalje Mariborska livarna, »Metalna« Maribor in posredno še Tovarna avtomobilov in motorjev TAM v Mariboru, katere začetna faza spada v obdelovanje železa in kovaštva. Nekaj bolj odmaknjena je »Elektrokovina« Maribor. Obe tovarni umetnih brusov: »Swaty« Maribor in Zreče pa sta ozko povezani z industrijo metalnih izdelkov.

Štiri obširna poglavja so namenjena 50-letnici nastanka, razvoja in današnji razširjeni reprodukciji, izvozu in uspehom ruške elektrokemične in elektrometalurške industrije.

Ostali del knjige pa bo posvečen — kot navadno — našemu turizmu in gostinstvu kot sestavnemu delu našega celokupnega gospodarstva. Tudi ta knjiga bo praktičen in koristen priročnik za gospodarstvenika kot za laika.

fn.

Letos manjši odkup kot lani

Kmetijska zadruga »Ptujsko polje« v Gorišnici je odkupila samo v 1. polletju največ goveda, prašičev, telet, in sicer za nad 55 milijonov dinarjev, ter krompirja, čebule, pšenice, koruze, fižola, jajc in svinjskih kož za nad 22 milijonov dinarjev. V istem času lanskega leta pa je odkupila na svojem poslovnem območju za nad 180 milijonov dinarjev živine in kmetijskih pridelkov. Reprodukcijskega materiala je prodala letos v 1. polletju za nekaj nad 47 milijonov dinarjev, v lanskem letu v istem času pa za nad 54 milijonov dinarjev.

Predavanja za člane ZKS

Tovarniški komite ZKS je sklenil organizirati za svoje člane ciklus predavanj oziroma razgovorov, kar bi naj članom ZK koristilo pri njihovem vsakodnevnem delu. Nekaj predavanj je že bilo, vendar pa so žal bila slabo obiskana, čeprav so teme bile zelo poučne in koristne, predvsem še temi »Sociološki in politični problem religije v socializmu« in »Sodobna organizacija poslovanja in delavsko samoupravljanje v proizvodnih podjetjih«. Člani, ki so predavanja obiskali, so izpolnili tudi anketo z navedbo, kako mu je tema ugajala in katerega predavatelja si želi. V zimski sezoni 1965 namerava TK ZKS nadaljevati s prirejanjem razgovorov.

-me

Srečanje bivših internirancev v Štatenbergu pri Makolah

Bivši interniranci in sodelavci borcev NOB iz Makol organizirajo v Štatenbergu pri Makolah tovariško srečanje bivših internirancev in sodelavcev NOB s področja bivših okrajev Ptuj, Maribor in Celje. Srečanje bo v nedeljo, 3. oktobra letos, v viteški dvorani letovišča gradu Štatenberg s pričetkom ob 13. uri. Vabila so bila razposlana, vendar se naj srečanja udeležijo tudi tisti, ki jih ne bodo prejeli. Prireditelji namreč ne razpolagajo z naslovi bivših internirancev.

Za postrežbo po zmernih cenah ter za prenočišča bo poskrbljeno. Kdor bo želel kosilo ali prenočišče, naj sporoči na naslov: Alfonz Novak, upokojenec, Pečke, p. Makole.

Glede na letošnje proslavljanje 20-letnice osvoboditve bi se naj srečanja udeležili vsi bivši interniranci in njihovi svojci.

Organizacija internirancev v Makolah se spominja tega dne enega največjih množičnih streljanj slovenskih rodoljubov. 2. oktobra je bilo ustreljenih 142 sodelavcev NOB in med njimi 9 Makolčanov, od teh trije bratje Črnogetovi. Mnogo jih je bilo odpeljanih v koncentracijska taborišča, vrnilo pa se jih je le malo.

V nedeljo, 3. oktobra letos, torej vsi bivši interniranci na srečanje v Štatenberg!

Osebna kronika

ROJSTVA, POROKE IN SMRTI NA OBMOČJU MATIČNEGA URADA PTUJ

RODILE SO:

Marija Hercog, Pristava 25 — Zvonka; Terezija Veronek, Lancova vas 25 — Branka; Anica Horvat, Središče 250 — Veselko; Alojzija Senčar, Stara cesta 74, Ljutomer — dečka; Ivana Lukman, Lačaves 8 — Draga; Veronika Rožman, Popovci 8 — Milana; Marija Majer, Bukovci 44 — Ivana in Zdravka; Marija Pušnik, Zagrebška 59 — dečka; Marija Vedernjak, Mejna cesta — dečka; Rozalija Kuri, Janežovci 3 — Franca; Katarina Kmetec, Gruškovje 167 — dva dečka; Nada Štalcer, Vičava 21 — Andrejo; Rozalija Metličar, Kungota 58 — dečka; Silva Vuk, Trubarjeva 5/c — dečka; Neža Lampret, Župečja vas 50 — dečka; Alojzija Cafuta, Na postajo 4 — Maksa; Marija Travnikar, Apače 74 — deklico; Roza Tement, Zabovci 50 — dečka; Angela Rožman, Kidričevo 85 — deklico; Matilda Fridl, Spodnja Hajdina 9 — deklico; dr. Ljuba Neudauer, Med vrti — Tomaža; Marija Žunkovič, Brunšvig 56 — deklico; Antonija Gamzi, Smolinci 9 — dečka; Marija Kumer, Placar 38 — dečka; Tamara Hedžet, Tomaž pri Ormožu 15 — Nives; Katarina Svenšek, Jurovci 22 — dečka.

POROKE:

Ivan Zorko, Gibina 5, in Antonija Pungračič, Gibina 5; Franc Plajnšek, Cankarjeva 5, in Justina Kokot, Cankarjeva 5; Albin Kostanjevec, Muršičeva 13, in Dragica Grobelšek, Muršičeva 13; Jožef Kos, Trnovska vas 29, in Katarina Repič, Podvinci 93; Alojz Zajšek, Tržec 25, in Angela Golc, Krambergerjeva pot 2.

UMRLI SO:

Franc Zelenik, Budina 38, roj. 1888, umrl 24. sept. 1965; Martin Mlakar, Kočice 36, roj. 1893, umrl 26. sept. 1965; Jožef Kmetec, Lancova vas 17, roj. 2. aprila 1965, umrl 24. septembra 1965; Ignac Anžel, Hrvatski trg 5, roj. 1897, umrl 27. sept. 1965.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti nepozabnega moža, upokojenega šolskega upravitelja

FERDA POKERŽNIKA

iz Ptuja, Nova cesta 4,

še iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam bili v dnevih žalosti ob strani, ki so prinesli vence in cvetje in ki so spremili pokojnega na zadnji poti na ptujsko mestno pokopališče.

Posebno se zahvaljujemo govorniku Feliksu Bagarju, tajniku občinskega sindikalnega sveta Ptuj, za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevskemu zboru »Svobode« za pesmi v slovo in č. duhovnikoma za pogrebni obred.

Ptuj, Slovenj Gradec, Velenje, Bologna, Leoben, Rim

Žalujoča žena Mara in drugo sorodstvo

PTUJSKI TEDNIK, Ptuj, Heroja Lacka 2

bo prodal na

javni dražbi

dne 8. oktobra 1965 v svojih bivših prostorih v ulici Heroja Lacka 8 v Ptuju

3 pisalne mize
2 mizici za pisalni stroj
3 pisarniške omare
2 lončeni peči

Interesenti iz družbenega sektorja se naj oglasijo ob 8. uri, iz privatnega pa ob 9. uri v navedenih prostorih.

Ptujske žene na braniku svobode

12

Leta 1944 je umrla v taborišču **Julijana Cvetko,** rojena leta 1912 v Zamušanih.

Bila je kmečka hči. Nadarjeno deklico so starši poslali na učiteljišče v Maribor. Po šolanju je bila v službi pri Tomažu in Strojni, od koder se je vrnila domov po prihodu okupatorja. Delala je nato na finančnem uradu v Ptuju. Njeno delo za svobodo je zavito v temo. Muzej še ni našel priče, ki bi povedala kaj več o njeni povezavi z Osvobodilno fronto, kakor povedo skope besede sorodnikov, ki pa jim Julijana ni smela povedati o svojem delu za svobodo. Na finančnem uradu je bil ob prihodu okupatorja zaposlen Vlado Satler, ki ga je okupator aretiral že poleti 1941 in v jeseni ustrelil. Ali je Julijano povezal z osvobodilnim gibanjem že Vlado? Morda se bo ob čitanju teh vrst spomnil kdo od njenih sodelavcev v OF in nam dal dragocene podatke o delu Julijane Cvetko v narodnoosvobodilnem gibanju?! Danes pa lahko napišemo le to, kar nam povedo pisani viri. Okupatorju je moral nekdo povedati o Julijani, da je njihova sovražnica, kajti v ptujski zaporni knjigi je navedeno, da so jo aretirali 28. oktobra 1942 in izpustili 18. novembra 1942. Očitno ji niso mogli dokazati njenega delovanja v OF. Tedaj je Julijana stanovala na Glavnem trgu št. 3 v Ptuju. Na istem stanovanju so jo gestapovci znova aretirali 29. maja 1943. Iz ptujskih zaporov so jo odpeljali 26. junija 1943 v mariborske, od tam pa v Auschwitz, kjer je 10. januarja 1944 umrla.

V taborišču Dachau je umrla **Marija Brenčič** (rojena 1902) iz Mezgovec na Ptujskem polju. Marija je bila hčerka velikega posestnika. Po osnovni šoli, ki jo je končala v Dornavi, je ostala na domačem posestvu. Leta 1944 jo je polbrat Drago povezal s kurirji 14. TV postaje in od tedaj so se kurirji oglašali v njihovi hiši. Oktobra 1944 je okupator obkolil domačijo njenega očima, kjer je Marija živela. V hiši sta padla v spopadu s sovražnikom dva kurirja. Okupator pa je aretiral Marijo, njenega polbrata in mater. Hišo je sežgal. Draga je okupator leta 1945 usmrtil, Marija pa je umrla v Dachauu.

Leta 1944 je odšla med partizane-terence tudi mlada **Slava Sovič** iz Hermanec. Nekdo jo je izdal in na javki v gramozni jami pri Trgovišču so jo čakali nemški orožniki in jo ustrelili. Tri dni pred svojo smrtjo je dopolnila devetnajsto leto svojega življenja, darovanega za našo svobodo.

V Zasavcih so imeli kurirji 15. TV postaje svoj sedež pri Šnajderjevih. Leta 1945 meseca marca je kozaška vojaška enota v nemški vojski pri Šnajderjevih naletela na partizane. Za kazen so gospodarja ustrelili kar na domačem dvorišču, obe njegovi hčerki **Frančiško** in **Marijo** pa so odpeljali k reki Muri, kjer so ju 2. aprila 1945 ustrelili.

Kakor Šnajderjevi, tako je morala umreti tudi **Mimika Rizman** iz Lače vesi pri Središču, ki so jo leta 1945 ob Muri ustrelili, ker so se na njenem domu oglašali partizani.

Zaradi pomoči, ki jo je nudila Osvobodilni fronti, so marca 1945 zaprli učiteljico **Cilko Drevenškovo** iz Lovrenca, staro 26 let, zaposleno med vojno na uradu za delo v Ptuju. Tam se je povezala z osvobodilnim gibanjem in pomagala, kolikor je bilo v njenih močeh. V zaporu so jo zelo mučili, kar je junaško prenašala. Padla je med zadnjimi žrtvami okupatorjevega nasilja. Kakor so poizvedeli domači, je bilo to 5. maja 1945 na Teznem pri Mariboru.

Aprila 1944 je umrla v taborišču Auschwitz **Katica Murko,** rojena Juršič, gospodinja, stara 31 let. Doma je bila iz Lovrenca, pozneje je stanovala v Ptuju v stari vojašnici. Delala je v pletarni, dokler se ni poročila z Maksom Murkom, krojačem, ki je imel svojo delavnico na Ormoški cesti v Ptuju. Z možem se je dobro razumela. Imela sta le enega otroka, sina Maksa. V moževi delavnici je bila javka OF že leta 1941 in do njegove aretacije leta 1942 po bitki pri Mostju. Tedaj so aretirali tudi Katico. Njenega brata Stanka in moža so ustrelili v jeseni 1942 v Mariboru. Katarina pa je morala na trnjevo pot v taborišče, kjer je prestala neizmerno gorje, saj je poleg trpljenja v taborišču nosila v srcu veliko bolečino — smrt dveh ljubljenih oseb. Vendar se je bojevala za življenje še 17 mesecev. Najbolj jo je priklepalo na življenje hrepenenje po sinu. Izmučena po napornem prisilnem delu je aprila 1944 nekega večera popila poslednjo skodelico taboriščne kave in zaspala za vedno.

Nekaj dni po učakani svobodi je umrla **Liza Rogina,** 57-letna kmetica iz Pobrežja pri Vidmu, ker se je bolna vrnila iz taborišča v Strnišču, kamor jo je poslal okupator zaradi sodelovanja s partizani.

V taborišču je umrla **Terezija Serdinšek** (rojena 1906) iz Barislavec, ki je skupaj z možem podpirala partizane Haloškega voda. Okupator jo je prijel po bitki pri Selah maja 1944.

V taborišču je umrla leta 1944 tudi **Ljudmila Vuk,** delavka iz Velike Nedelje, stara 22 let. O njej nimamo nobenih drugih podatkov in zaželeno je, da njeni sodelavci v OF pošljejo svoje spomine na njeno delo za osvoboditev.

Že leta 1942 je umrla v taborišču **Marija Zavec,** posestnica v Štukih pri Ptuju, ki je pomagala partizanom Slovenjegoriške čete, v kateri je bil tudi njen sin Lojze. Njen sin je padel v Mostju avgusta 1942, sama pa je morala z otroki v taborišče. Umrla je, ko je dopolnila 50 let.

Že po osvoboditvi, 15. maja 1945, so ustaši ubili **Anico Pelko,** doma iz Starega gradu pri Makolah, komaj 16-letno dekle, ki je prenašala partizansko pošto in obveščala partizane o gibanju sovražnih vojaških enot. Skupaj z njo je padla **Anica Kampuž** iz Starega gradu. Na njenem domu so se oglašali kurirji OF.

Pri partizanih na Pohorju je padla **Marija Šegula** iz Moškanjc, hčerka železničarja, ki je s svojima dvema sestrama in materjo odšla k partizanom spomladi 1944. Žal nimamo o njeni bojni poti drugih podatkov. Obrnili smo se že na preživele svojce, ki so se izselili iz ptujskega okoliša, toda prejeli nismo nobenega odgovora.

V Auschwitzu je umrla leta 1943 **Marija Cvetko,** stara 60 let, teta treh bratov Črnoga iz Makol, ki jih je okupator ustrelil leta 1942. Tudi **Antonijo Jančič,** staro okoli 50 let, iz Starega gradu, mater dveh aktivistov OF, je okupator poslal v Auschwitz, kjer je leta 1943 umrla. Jančičev dom je povezoval makolske upornike z uporniki v Rogaški Slatini v steklarni.

(Konec prihodnjič)

V. R.

Razstava ob tednu boja proti tuberkulozi v ormoški bolnišnici

RAZSTAVO SI JE OGLEDALO 400 LJUDI. NA NJEJ SO RAZSTAVILI VEČ STO PRAKTIČNIH PREDMETOV IN OKRASNIH IZDELKOV, KI SO JIH IZDELALI BOLNIKI. DELOVNA TERAPIJA JE PRI BOLNIKIH ZELO PRILJUBLJENA IN UGODNO VPLIVA NA ZDRAVLJENJE.

V tradicionalnem tednu boja proti tuberkulozi je Občinski odbor RK v Ormožu tudi letos kot vsa leta doslej pokazal precejšen smisel za zatiranje tuberkuloze. Ta občinski odbor je posrednik, ki povezuje zdravstveno službo z družbeno-političnimi organizacijami in ukrepa vse potrebno za preprečevanje razširjanja nalezljivih bolezni, predvsem pa za preprečevanje zahrbtne tuberkuloze. Če že ni mogoče te nevarne in vsestransko škodljive bolezni popolnoma zatreti, je treba smatrati za uspeh, da je uspelo ustaviti število obolelih. Tudi bolnišnica za tuberkulozo v Ormožu je dala v povojni dobi do danes precejšen prispevek k zdravljenju.

Ob tednu boja proti tuberkulozi je predaval o nevarnosti tuberkuloze dr. Emil Vengušt. Med drugim je dejal, da dosedanji napori v boju proti tuberkulozi niso bili zaman. Zavedamo se, da je bilo in da je še zdravljenje tuberkuloze potrebno. V prvi vrsti je prizadet tuberkulozni bolnik, ki zaradi bolezni ne more aktivno delati, nato družina, nastopajo pa tudi socialne, družbene in druge posledice. Dosedanji uspehi pri zdravljenju tuberkuloze so rezultati dobro organizirane zdravstvene službe, ki z najmodernejšimi sredstvi in z najsodobnejšimi metodami pomagajo pri hitrem odkrivanju bolnikov, kar je pogoj za zmanjšanje nevarnosti za nadaljnje širjenje povzročiteljev bolezni.

Načrtne fluorografske akcije v občinah, v šolah in podjetjih so registrirale nove bolnike; z besežiranjem smo zaščitili zdrave ljudi. V stacioniranih protituberkuloznih ustanovah bolnike izolirajo in zdravijo, dokler ne gredo v domačo oskrbo, kjer se po potrebi nadaljuje zdravljenje pod kontrolo pristojnega dispanzerja in zdravnika.

V epidemiologijo tuberkuloze bomo posegli le, če bomo točno izvajali vse zdravstvene ukrepe pri odkrivanju, v preventivi in pri zdravljenju. Zaradi značaja bolezni to ni samo stvar protituberkuloznih dispanzerjev in drugih zdravstvenih ustanov, ampak slehernega državljana in celotne družbe.

Načelno je treba povezati vprašanje tuberkuloze z vprašanjem dobre prehrane, pravilnega in rednega načina življenja in še z drugim zelo odločilnim vprašanjem naše dobe, kot je alkoholizem in podobno.

Z doseženimi uspehi v boju proti tuberkulozi ne smemo in ne moremo biti zadovoljni in ni upravičena trditev, da je bilo v tem pogledu vse storjeno. Pri zdravljenju smo postavili le temelje, na katerih bo treba zgraditi čvrsto stavbo.

Pred občinsko organizacijo in krajevnimi organizacijami RK so v občini odgovorne naloge na vseh področjih, ki se bistveno razlikujejo od dosedanjih. Na ormoškem območju bo treba problem tuberkuloze reševati s širšega vidika in bolj intenzivno. Res je, da je ta sodobni in moderni način zdravljenja te bolezni z novejšimi specifičnimi opravili ter raznovrstnimi operativnimi posegi spremenil njeno epidemiološko in bolezensko sliko. Hospitalno zdravljenje je v raznih razvojnih fazah bolezni, predvsem pa v začetku obolenja nujno potrebno.

Posteljni fond za tuberkulozne bolnike je v Sloveniji precej suficiten in je v interesu skupnosti postaviti vprašanje, kako dolgo bomo v bodoče še v Ormožu zagovarjali obstoj tuberkulozne bolnišnice.

V ormoški bolnišnici se sedaj zdravi nad 40 aktivnih in približno 80 kronično obolelih tuberkuloznih bolnikov. Vseh bolnikov je v bolnišnici 152, torej je za 8 odst. letos večja zasedba kot lani. Približno ena tretjina bolnikov je iz ormoškega območja, ostali pa so iz občin Ptuj, Radgona in Lenart.

Kolektiv bolnišnice ima težave, ker nima zdravnikov specialistov, in namesto treh zdravnikov dela samo eden.

Povprečna doba zdravljenja v bolnišnici je tri do štiri mesece. V bolnišnici so tuberkulozni bolniki predvsem starejši ljudje.

Oddelek delovne terapije je ormoška bolnišnica ustanovila prva v Jugoslaviji. Bolniki so glede na bolezensko stanje razvrščeni v štiri skupine, in sicer: v okupacijsko, zabavno, vzgojno edukacijsko in funkcionalno delovno terapijo. V zadnjo sodijo vsa lažja fizična opravila, izdelovanje suhe robe, mizarska dela in ostala obrtniška dela.

Med dvodnevno razstavo v ormoški bolnišnici ste lahko videli lepo narejene lesene predmete, košarice, pletene mize in stole, stojalo za knjige, nad petdeset različnih vzorcev našitih namiznih prtov, privlačno opletene namizne steklenice in kozarce, umetniško izdelane razne škatlice za spominke, razne košarice, zglavnike in našito blago za posteljnino, makete zgradb, praktična stojala in marsikaj drugega, kar je potrebno za družinsko stanovanje. Bolniki so svoje izdelke razstavljali v dveh prostorih in v hodniku. Vsi prostori so bili lepo urejeni, okrašeni s cvetlicami, izdelki pa estetsko dekorirani. V hodniku je poleg ostalih razstavljenih izdelkov vzbujal pozornost kolovrat. Na razstavi je bilo marsikaj lepega in videti je bilo, da so se bolniki s pomočjo dobrega vodstva za delovno terapijo marsikaj naučili in iz skromnega odpadnega materiala izdelali lepe izdelke.

D. B.

Izvoljeni delegati za IX. občni zbor ObSS Ptuj iz sindikata družbenih služb

Občni zbor Občinskega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti občine Ptuj je med drugimi pomembnimi nalogami, ki jih je opravil, izvolil tudi delegate za IX. občni zbor Občinskega sindikalnega sveta Ptuj. Za delegate so izvoljeni: Gvido ČEPIN, Osnovna šola »Bratov Štrafela«, Markovci pri Ptuju; Franc FIDERŠEK, občinski komite ZKS Ptuj; Ivan GRANDA, Služba družbenega knjigovodstva Ptuj; Ema GUČEK, Mladinski zaščitni dom Dornava; Jožica HRAŠOVEC, Osnovna šola Toneta Žnidariča, Ptuj; dr. Stjepan KOŽULJ, Zdravstveni dom Kidričevo; Ljudmila KROPEC, Osnovna šola Toneta Žnidariča, Ptuj; dr. Ante MILETA, Zdravstveni dom Ptuj; Oto MLAKAR, Komunalni zavod za socialno zavarovanje Ptuj; dr. Mitja MRGOLE, Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča, Ptuj; Adi PRAPROTNIK, Osnovna šola Ivana Spolenjaka, Ptuj; Anton PURG, uprava Skupščine občine Ptuj; Janko SELINŠEK, Služba družbenega knjigovodstva Ptuj; Ciril ŠATEJ, uprava Skupščine občine Ptuj; Hinko ŠNUDERL, Občinsko sodišče Ptuj; dr. Anton TROP, Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča, Ptuj; Franjo ŽMAUC, Zavod za zaposlovanje delavcev Ptuj; Miloš JEROMEL, Poljedelsko-živinorejska šola Turnišče pri Ptuju, in Andrej MRŠEK, Zavod za stanovanjsko gospodarstvo Ptuj.

V začetku oktobra t. l. se bodo izvoljeni delegati sestali na prvo posvetovanje, na katerem se bodo podrobneje pogovarjali o pripravah za IX. občni zbor Občinskega sindikalnega sveta Ptuj. Delegati se bodo razdelili v tri študijske skupine, in sicer za področje zdravstva in socialnega varstva; za področje šolstva in kulture; za področje državne uprave, sodstva, bank in ostalih služb. V študijskih skupinah bodo preučevali probleme, se udeleževali sestankov in razgovorov s člani sindikata v sindikalnih podružnicah ter tako pripravljali stališča in predloge za IX. občni zbor Zveze sindikatov ptujske občine.

F. B.

Drstelja

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE NA MURKOVI ROJSTNI HIŠI

V počastitev spomina na etnografa in slavista dr. Matija Murka bo v nedeljo, 10. oktobra 1965, na obnovljeni Murkovi rojstni hiši na Drstelji odkritje spominske plošče.

Slovesnost bo dopoldne ob 10. uri. O dr. Matiju Murku bo govoril rojak in literarni zgodovinar dr. Anton Slodnjak.

Slovesnost pripravlja zgodovinsko društvo v Ptuju.

Novoizvoljeni občinski odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti

Na II. občnem zboru sindikata delavcev družbenih dejavnosti, dne 25. septembra letos, so izvolili nov Občinski odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti občine Ptuj za mandatno dobo 1965—1967. Izvoljeni so: Miloš JEROMEL, Poljedelska živinorejska šola Turnišče pri Ptuju; Franc FIDERŠEK, Občinski komite ZKS Ptuj; Ema GUČEK, Mladinski zaščitni dom Dornava; dr. Stjepan KOŽULJ, Zdravstveni dom Kidričevo, Ljudmila KROPEC, Osnovna šola Toneta Žnidariča, Ptuj; dr. Ante MILETA, Zdravstveni dom Ptuj; dr. Mitja MRGOLE, Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča, Ptuj; Adi PRAPROTNIK, Osnovna šola Ivana Spolenjaka, Ptuj; Oto MLAKAR, Komunalni zavod za socialno zavarovanje Ptuj; Janko SELINŠEK, Služba družbenega knjigovodstva Ptuj; Ciril ŠATEJ, uprava Skupščine občine Ptuj; Hinko ŠNUDERL, Občinsko sodišče Ptuj; Franjo ŽMAUC, Zavod za zaposlovanje delavcev Ptuj.

Odbor bo na svoji prvi seji izvolil predsednika in tajnika Občinskega odbora sindikata ter imenoval nov sindikalni odbor za šolstvo. Sprejet pa bo tudi načrt za delo novega Občinskega odbora sindikata.

F. B.

Dopisujte v TEDNIK

Ptujska gimnazija obdrži verifikacijo

Gimnazija v Ptuju ima letos 12 oddelkov, in sicer 3 prve, 3 druge, 3 tretje, 2 četrta in še 1 tretji letnik učiteljišča.

V letošnjem šolskem letu bodo opremili učilnico za kemijo in kabinet za fiziko, izpopolnili vse zbirke učil, nabavili mikroskope in digestorij. Dokončno bo uredila tudi delavnico za tehnični pouk, uredila dijaško knjižnico in opremila dijaško čitalnico.

Ptujska gimnazija je bila že pred leti verificirana in bo verifikacijo tudi obdržala, ker odpravlja s prednjim še zadnje pomanjkljivosti, ki so v nasprotju z verifikacijskimi pogoji.

Ronald Mac Donald Douglas

Ženska s ceste

Imenoval se je Drummond. Videti je bil gentleman. Bilo mu je trideset, največ petintrideset let. Nosil je kodraste lase in zale pristrižene brke, a to je bilo približno tudi vse, kar so v soseščini vedeli o njem.

Pred tremi leti, malo pred praznikom verig svetega Petra, je prišel v okraj, bogvedi od kod. Majhno posestvo, ki ga je bil najel, se je imenovalo Drochit — po starem razpadlem mostu, ki tam drži čez potok —, a to ime kakor več drugih ob meji dokazuje, da je galščina bila nekoč jezik vse Škotske — nižinske kakor planinske.

Drochit je bil dolgo prazen, preden ga je Drummond prevzel, a sedaj, ko je odšel, se zdi, ko da bi hotel za zmerom ostati prazen.

Sicer pa je bil tudi ubožen dvorec: stara, iz kamenja zgrajena kmečka hiša s sivo škriljasto streho in z nekaj majhnimi okni. Kos polja je morda še spadal zraven in dvoje ali troje slabih gospodarskih poslopij.

Drummond je imel kravo — sam bog ve, kaj je počel z mlekom, in dve svinji, pa še ducat umazanih kur se je klatilo po dvorišču okrog. Vsak otrok je opazil, da mož ni imel pojma o tem, kaj dela in da tega načina življenja ni bil vajen. Voznik, ki je po Drummondovem prihodu pripeljal njegovo prtljago s postaje St. Boswells, je povedal, da je mož imel nekaj čudovitih stvari: med drugim knjižno omaro, fino hrastovo mizo, lepe stole in posteljo; zaboji so bili polni knjig, kovčki pa oblepljeni s tujezemskimi nalepkami. Mož je bil skrivnosten, a sosedje so pravili, da je bil tudi drzen, bil pa je zadosti pameten, da je čez nekaj časa izginil.

Živel je sam. Vsaj kaki dve leti je živel sam; tu pa se prične drznost, zakaj nenadoma, manj kakor teden dni po zadnji hudi nevihti minulega leta, so videli pri njem veliko, čedno, vendar predrzno ženo. Ostala je pri njem, dokler nista skupaj zapustila kraja; a nihče ne ve, kam sta šla.

Nekega dne se je pojavila v vaški prodajalni, da bi nekaj nakupila, ter povedala, da je gospa Drummond in da živi zgoraj v Drochitu. To pa je bila že skrajna nesramnost, saj je vendar zvečer, ko je bila tista huda nevihta, prišla v prav to prodajalno beračit. S tremi pencami, katere ji je podaril Auld Lucky Oliver, je bila šla čez cesto v Crawovo krčmo in tam od pol osmih do devetih sedela pri malem vrčku piva, dokler je ni Gordie postavil pred vrata. Deževalo je kot za stavo in veter je neusmiljeno bril, toda kaj naj bi bil Gordie storil? Deveta ura je deveta ura, postava je postava, in ta predpisuje policijsko uro. Sicer pa ni bilo težko ugotoviti, da je navadna potepenka, ženska s ceste.

In sedaj je bila tu, komaj nekaj dni pozneje, živela je v Drochitu in se drznila trditi, da je Drummondova žena. Seveda ni mogla drugače, ko je že tam živela, saj so vsi vedeli, da je v hiši en sam prostor, v katerem je bila kuhinja in spalnica obenem.

Sicer pa si je bilo lahko predstaviti, kaj se je zgodilo: Ob devetih je bila zapustila krčmo Gordia Crawa in se napotila po Edinburški cesti. Ko je prišla v bližino Drochita, je najbrž pri Drummondu zagledala luč, šla beračit, mož pa jo je sprejel pod streho. Brez dvoma se je fant čutil zelo osamljenega, ona pa je bila vesela, da je našla zatočišče — ženski njene vrste ne dela preglavice, če gre v taki noči zaradi postelje k tujemu možu. Ampak Drummond bi jo bil moral spet poslati naprej naslednje jutro zarana, preden bi kdo kaj zvedel. To bi potem ne bilo tako hudo.

Kako sta si uredila v tej prvi noči oziroma, kaj se je pravzaprav zgodilo, ni seveda nihče zvedel, ampak vsakdo si je lahko svoje mislil. Bila pa je zares lepa ženska.

TO PA JE RESNICA IN TAKO JE BILO

Zunaj je bučal vihar in dež, ki je padal ves dan brez prestanka in udarjal ob šipe, ko da jih hoče razdrobiti. Vendar notri, v kmečki hiši Drochita, je bilo vse precej udobno. Velik ogenj je prasketal in lizal po ognjišču navzgor ter metal svojo toploto in plapolajočo luč v vse kote edine velike sobe.

V velikanskem železnem kotlu na kavlju nad plamenom je začelo vreti in prekipevati. Jim Drummond je odrinil kotel v stran in pomaknil globoko, z vodo napolnjeno ponev bliže k ognju. Izpod postelje je potegnil dolgo leseno kad.

Vroča kopel, z gorčičnimi zrni v njej, je bilo prav to, kar je potreboval, zakaj ko je krmil kokoši in dve svinji, se je bil premočil do kože. Pes Judy je ležal zvit na preprogi ob ognju.

»Peklenska noč, Judy,« je rekel Drummond, »in bog pomagaj revežu, ki je zdaj zunaj.«

Psica je mežikala in mahala z repom; ni si delala skrbi, počutila se je dobro.

»Spravi se! Glej, da se zgubiši!« Drummond je odrinil psa in potegnil kad k ognju. Psica je skočila na stol.

Mož je pripravil brisače in milo. Preden je vodo iz kotla in ponve zlil v kad, se je pričel slačiti. Prav ko je hotel naramnice sneti z ramen, je potrkalo. Pes je zalajal.

»Kdo za vraga bi mogel biti?« je mož zamrmral, na pol zase in na pol na psico, ki je še zmerom lajala in renčala.

»Molči!« je ukazal in glasno zaklical skozi vrata: »Kdo je?«

Zdelo se je, da je neki glas odgovoril, vendar zaradi psa ter bučanja vetra in dežja ni mogel dosti slišati. Obrnil je velik ključ v ključavnici in odpahnil zapah. Veter mu je vrata strgal iz rok, ploha je pljusnila v hišo.

Na pragu je stala žena, neka do kože premočena in pod silo vetra omahujoča žena. Vzravnala je glavo in mežikala v luč: voda ji je lila s klobukovega krajca, a lasje so ji v mokrih kepah padali čez oči.

»O ti ljubi bog!« Drummond je bolščal v pomilovanja vredno sliko, ki je pred njim stala v okviru vrat.

»Sem! Stopite vendar noter!« Zaloputnil je vrata in jih zapahnil proti viharju. Žena je molče obstala tik ob vratih in povešala glavo.

»Za božjo voljo! Stopite vendar bliže k ognju!«

Odmaknil je kad in pripravil naslonjač. Psica, ki jo je gospodarjevo zadržanje pomirilo, se je splazila k ženi in ji lizala mrzle, ohlapno viseče roke.

Drummond je prinesel kozarec, do polovice napolnjen z whiskijem. Napolnil ga je z vročo vodo in ponudil ženi.

»Tu! Zvrnite to!« je ukazal in ji vzel iz roke klobuk, ki ga je bila snela z glave.

Srknila je nekoliko whiskija z vodo in vrnila kozarec, a vsilil ga ji je nazaj in jo prisilil, da je spila do polovice.

Konec prihodnjič

Ob pričetku letošnje izobraževalne sezone

DELAVSKA UNIVERZA ORMOŽ SE JE NA LETOŠNJO IZOBRAŽEVALNO SEZONO TEMELJITO PRIPRAVILA. V ZADNJIH PETIH LETIH NI DOKONČALO OSEMLETKE NA ORMOŠKEM OBMOČJU 922 UČENCEV. ZA LETOŠNJO IZOBRAŽEVALNO SEZONO IMA DELAVSKA UNIVERZA ORMOŽ V NAČRTU VSE INTENZIVNE OBLIKE IZOBRAŽEVANJA.

Na letošnjo izobraževalno sezono se je DU Ormož temeljito pripravila. V kratkem bo izdelala dokončni načrt izobraževanja, ki bo prilagojen potrebam in zahtevam občanov.

Za letošnjo izobraževalno sezono ima DU Ormož v načrtu predvsem intenzivne oblike s področja družbenega in strokovnega izobraževanja. Večerna politična šola, ki je prejšnja leta dosegla že dobre uspehe, bi glede na potrebe in pogoje dela ter specifičnosti, ki so v občini, imela bolj seminarski značaj. Za družbeno izobraževanje so namenjeni krajši seminarji s področja zakonodaje, ki bi bili potrebni predvsem delovnim kolektivom. Po naročilu bo DU take seminarje izvedla v delovnih organizacijah.

Na področju strokovnega izobraževanja dela naprej oddelek ekonomske srednje šole, DU pa bo nadaljevala tudi s strokovnim izobraževanjem v tovarni »Jože Kerenčič«. Po mnenju direktorju DU Edvarda Pajeka so pri splošnem izobraževanju najvažnejši oddelki osnovnih šol za odrasle, po katerih je vsako leto večja potreba, glede na to, da je v občini nekaj tisoč ljudi brez dokončane popolne osemletke in v zadnjih petih letih je izstopilo iz šol v občini 922 učencev, ne da bi dokončali osemletko. DU bo tudi v letošnji izobraževalni sezoni nadaljevala s šolami za starše in za življenje. Za podeželske ljudi bo pripravila več poljudnoznanstvenih predavanj, za katere je precejšnje zanimanje.

Z nekaterimi delovnimi organizacijami v občini je DU v dogovoru glede sodelovanja v izobraževanju.

Gospodarska reforma je spodbudila občane k intenzivnemu strokovnemu, družbenemu in splošnemu izobraževanju. Dobro strokovno usposobljeni proizvajalci in družbeno-politično dorasli delavci so boljši proizvajalci in upravljavci od manj razgledanih in strokovno neusposobljenih. Kaže, da je treba še pospešiti izobraževanje kljub splošnemu varčevanju, kar je načelo gospodarske reforme. S strokovno usposobljenim kadrom bomo dosegli višjo produktivnost in s tem ob nižjih proizvodnih stroških tudi večjo rentabilnost.

DU Ormož je svojim izobraževalnim centrom in delovnim organizacijam v občini razposlala razpis o izobraževalnih oblikah. Organizacijska priprava izobraževanja je v polnem teku in bodo s prvimi predavanji v delovnih organizacijah in po izobraževalnih centrih pričeli v oktobru.

D. R.

Ni dokazov za uslužbenca Delte

Pretekli teden se je ponovno zagovarjal pred okrožnim sodiščem v Mariboru **Jože Skok,** uslužbenec tovarne perila in konfekcije Delta v Ptuju. Vrhovno sodišče je namreč razveljavilo sodbo, s katero je bil Skok obsojen na leto dni strogega zapora, ker bi si naj kot funkcionar sindikalne podružnice podjetja postopoma prisvojil od sredine leta 1960 do konca leta 1961 najmanj 402.260 dinarjev. To vsoto bi naj prejel od članov sindikata pri razprodaji čevljev v nekdanji tovarni čevljev v Mariboru.

Ponovna obravnava je ugotovila, da ni nobenih dokazov, da bi si obtoženec denar prisvajal in ker je opravljal to prodajo mimo sindikalne podružnice, torej povsem zasebno, ni izključeno, da je nastal primanjkljaj v blagajni sindikalne podružnice iz kakšnih drugih razlogov. Prav tega mnenja je bilo tudi vrhovno sodišče. Zastopnik javnega tožilstva je obtožbo umaknil.

L.

Letošnje taborenje predvojaške vzgoje je lepo uspelo

Letošnje taborjenje predvojaške vzgoje občine Ptuj se razlikuje od dosedanjih taborenj predvsem po načinu organizacije. Letos ni bil tabor v Dijaškem domu kot prejšnja leta, temveč v gozdiču blizu ptujskega letališča v Moškajncih. Letošnji uspeh taborjenja je večji ravno zato, ker je bilo v naravi. Tako je marsikaj odpadlo, kar je prej oviralo delo in red. Teren je bil primeren za ta namen, kar je tudi vplivalo na uspeh. Tudi zdravstveno je mladim taborjenje v naravi bolj ustrezalo, saj so se lahko vsak dan kopali v bližnji Pesnici. Marsikateremu je bilo spanje u šotoru nekaj novega, vendar so se mu hitro privadili ter so končno priznali, da so lepše spali kot doma. Primerna zaposlitev, red in disciplina so ugodno vplivali na nje, zato jim je bil prijeten tudi počitek.

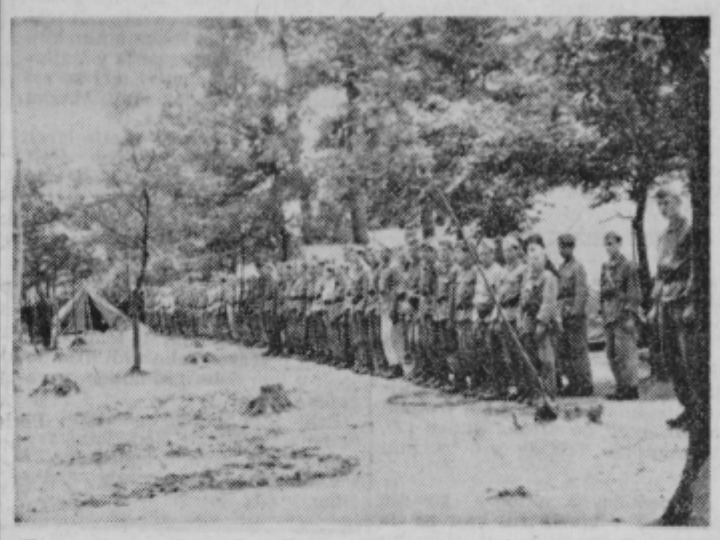

Komandant tabora Ivo Bakonič bo pregledal četi mladincev

Rezervni oficirji in podoficirji, ki so bili komandirji na taborjenju, so dokazali svojo sposobnost za teoretičen in praktičen pouk mladincev. Na vsako točko programa so se dobro pripravili. Pri pripravah so jim pomagali aktivni oficirji iz ptujske garnizije JLA ter so bili z uspehom vedno zadovoljni. Nekaj oficirjev se udeležuje že več let taborjenja, zato že imajo zanj posebne izkušnje. Tudi ostali oficirji in podoficirji, ki so bili tokrat prvič na taborjenju, so se dobro znašli in so z voljo in razumevanjem opravljali vse prevzete naloge. Tudi tokrat se je izkazalo, da je prav, da prihajajo vsako leto drugi rezervni oficirji in podoficirji na taborjenje, da obnovijo svoje znanje in da pridobijo nekaj novih izkušenj. Koristno je bilo tudi politično delo z mladinci. Z važnim dogajanjem po svetu je bil tako seznanjen tudi tisti del mladincev s podeželja, ki sicer za to nimajo prilike. Zlasti prvemu letniku je to zelo koristilo. Tudi za razvedrilo smo poskrbeli. Rekvizitov za to je bilo dovolj. Mnogo je prispeval k uspehom tudi rezervni podoficir Jože Erhatič iz Ptuja, inšpektor dela, ki je predaval mladincem. Uspešno je bilo tudi delo Branka Furlana, pomočnika komandanta taborjenja, ter Ivana Modriča, tehnika iz Kidričevega, ki je bil pri drugem letniku predvojaške vzgoje. Temu je bil komandir in je pokazal vse vrline in sposobnosti današnjega rezervnega oficirja.

Sama ureditev taborišča je bila vzorna. Šotori so dobro služili namenu. Vsi mladinci so skrbeli za red v taboru. Vsi mladinci so se z redom v taboru sprijaznili in se vanj vživeli, da jim je bilo bivanje v njem prijetno. Vse življenje in delo v taboru jim je pustilo prijetne vtise, enako pa tudi odlične ocene za njihovo uspešno delo, streljanje in ostalo, kar jim bo pozneje koristilo tudi v JLA.

Taboru niso manjkali vsi potrebni pripomočki za pouk in praktične vaje. Ptujska občina je med občinami v naši domovini, ki ne zapostavljajo potreb predvojaške vzgoje, zato pa dosegajo uspehe tudi na tem področju.

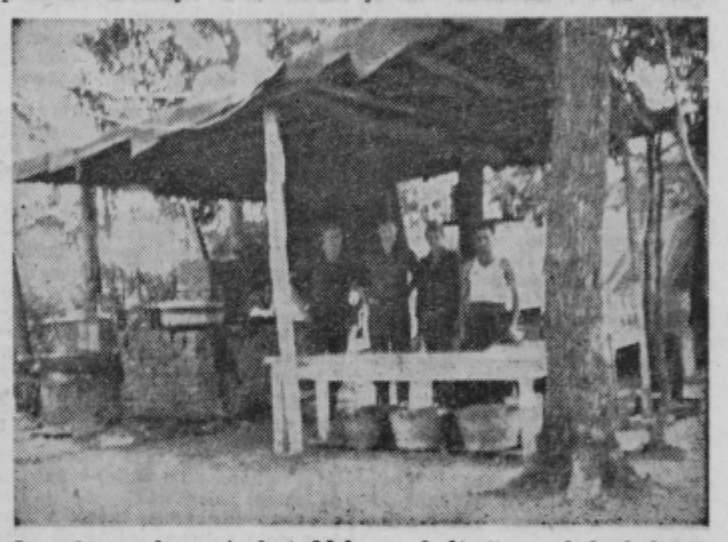

Intendant tabora Andrej Malger s kuharji v poljski kuhinji

Komanda tabora je skrbela za kvalitetno hrano. Vsi udeleženci tabora so bili z njo zadovoljni. Jedilnica je bila dovolj velika, da so lahko jedli samo v dveh izmenah. Kuharji so si pridobili tozadevne izkušnje in znanje v kuharski šoli v JLA.

V kantini so lahko dobili vse, kar so potrebovali, zlasti po vrnitvi z vaj. Kantina je bila ves čas dobro založena z vsem, kar je za tabor primerno in potrebno.

Kapetan 1. kl.
Milisav Pejović

Ribiško tekmovanje v Ormožu

Prejšnjo nedeljo dopoldne je bilo v Ormožu družinsko tekmovanje športnih ribičev v lovu rib s plovcem. Sončna nedelja je tekmovalcem omogočila, da so na tekmovanju pokazali svoje sposobnosti in tako so se iz vsake ekipe po trije najboljši tekmovalci plasirali za kandidate meddružinskega tekmovanja. To je bil tudi namen tekmovanja, ki je bil v celoti dosežen. 24 ribičev je tekmovalo 2 uri. Tekmovalec, ki je v tem času ujel največ rib, je zmagal. Tekmovalci so bili razdeljeni v dve skupini. V prvi so bili starejši, v drugi pa mlajši ribiči.

Tekmovalcem je sodila tričlanska komisija izkušenih ribičev, in sicer: Marjan Irgl, Ljubo Lešničar in Janez Rozman.

Tekmovanje je bilo na levem obrežju Drave ob izlivu Pesnice. Vsa tekmovalna mesta so bila skrbno označena s številkami od 1 do 24. Pred pričetkom tekmovanja so tekmovalci ribe nakrmili s pšenico in s sirom. S tem so ribe privabili na lovna mesta. Ko je bilo za tekmovanje vse pripravljeno, si je sleherni tekmovalec izžrebal lovno mesto. Jasno je, da so bila nekatera mesta boljša od drugih in da se je tudi tokrat nekaterim ribičem nasmehnila sreča.

Ob pričetku tekmovanja je bilo težko govoriti o najboljšem ribiču v občini, toda nekaj minut pred koncem tekmovanja je bilo očitno, di je to Jože Rižnar. V 120 minutah je ujel 55 rib, drugo mesto pa je zasedel Franc Maučič s 43 ribami.

V skupini mladih tekmovalcev je osvojil prvo mesto Puntigam z 21 ribami, drugo pa Vlado Plavec z 20 ribami.

V vsaki skupini so bila prva tri mesta nagrajena. Pri mladincih je bila prva nagrada 2000 din, druga 1000, pri odraslih tekmovalcih so najboljši trije tekmovalci prejeli diplome in za prvo mesto 4 buteljke, za drugo 3, za tretje 2 in za zadnje 1.

Kolesarka ni nakazala smeri

Dne 24. septembra 1965 ob 14.30 se je v Ormožu pripetila huda prometna nesreča, ki jo je povzročila kolesarka Julijana Petek iz Hardeka 34, s tem da je hotela preusmeriti smer vožnje in ni nakazala smeri. Za kolesarko je peljal avtomobil MB 136-06, ki ga je vozila Tončka Dečko. Ko je avtomobil prehiteval kolesarko, je ta, ne da bi predhodno nakazala smer vožnje, krenila na levo in s tem zaprla pot avtomobilu. Voznica avtomobila je hotela nesrečo preprečiti in se je kolesarki umikala na levo, vendar ji zaradi prekratke razdalje to ni uspelo. S prednjo desno stranjo avtomobila je zadela v levo stran kolesa. Pri trčenju je kolesarko vrglo na prednji del avtomobila, nato pa pod vozilo, kjer je obležala. Ponesrečenko so potegnili izpod vozila in prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Na avtomobilu je nastalo približno za 100 tisoč dinarjev škode, na kolesu pa za 20 tisoč.

Ta nesreča nas ponovno opozarja, kako moramo biti na cesti previdni in upoštevati cestno prometne predpise. Statistika kaže, da na cestah še vedno povzročajo največ nesreč kolesarji, mopedisti in pešci.

ŠE LETOS NOVI STANOVALCI V BLOKU TGA V PTUJU?

Kot je znano, gradi tovarna glinice in aluminija v Kidričevem v Ptuju ob cesti dr. Jožeta Potrča že drugi 40-stanovanjski blok za svoje zaposlene člane kolektiva. Ta gospodarska organizacija torej v resnici skrbi za svoje delavce, da bi dobili potrebna stanovanja, predvsem tisti, ki jih resnično tudi najbolj potrebujejo in katerim so prvenstveno namenjena.

V teh dneh je komisija za skupno potrošnjo in družbeni standard pri DS že izdala obvestilo, ki ga mora po pravilniku o dodelitvi stanovanj izdati najmanj 2 meseca pred koncem gradnje in s katerim obvešča vse zainteresirane člane kolektiva, da vložijo svoje prošnje do 4. oktobra 1965, ker mora komisija pripraviti predloge za dodelitev novo zgrajenih stanovanj. V tem obvestilu tudi podrobneje seznanja člane kolektiva o neto površini stanovanj ter navaja informativno višino najemnin posameznih stanovanj in garaž v novem 40-stanovanjskem bloku. Seveda še vse te cene niso dokončne, ker jih bodo lahko točno izračunali šele po prevzemu bloka, verjetno pa ne bo prišlo do pomembnejših odstopanj. Tako bo znašala najemnina mesečno za garsonjero z 20 m² površine verjetno 4792 din, za enosobno stanovanje s 37 m² neto površine 8863 din, za trisobno stanovanje s 65 m² površine 15.560 din itd. Največje, to je štiri in pol sobno stanovanje z 91 m² površine pa bo stalo mesečno 21.828 dinarjev, medtem ko bo mesečna najemnina za garaže od 2828 din za 15 m² površine, do 7600 din za 40,32 m² površine. V vseh stanovanjih je centralna kurjava. Stanovanja bodo resnično sodobno urejena — temu pa bo seveda primerna tudi najemnina. Po vsem sodeč bo mesto Ptuj še letos sprejelo nove stanovalce — člane delovnega kolektiva TGA Kidričevo.

F. M.

Želite pričakati sto let?

V začetku 20. stoletja je vodja Pasteurjevega zavoda v Parizu, ruski znanstvenik-biolog I. I. Mečnikov ugotovil, da je živelo takrat v Bolgariji 3800 stoletnikov. Po njegovem mnenju je bil vzrok dolgega življenja teh ljudi redno uživanje jogurta. V tem živilu je videl Mečnikov važno sredstvo proti staranju. Leta 1928 so izvedli v Bolgariji uradno anketo, da bi ugotovili pravo stanje stoletnikov. Končni uspeh vendar ni bil dosežen. V zadnjih letih pa so začeli s tozadevno sistematično raziskavo.

Pregled prebivalstva v letu 1956 je pokazal, da je živelo v Bolgariji takrat 656 oseb starih nad sto let. 9050 oseb je bilo med 90 in 100 leti, od tega 3902 žena in 5148 moških. V času med 1960 in 1963 je bilo med 8 milj. prebivalcev 1384 stoletnikov, med njimi 928 žena in 456 moških, ali na vsakih 100.000 prebivalcev 17 stoletnikov.

Največ stoletnikov živi v vaseh, posebno v hribovitih predelih. Število ženskih stoletnic je večje od števila moških stoletnikov.

Končno so raziskovanja pokazala, da živi večina stoletnikov zmerno, da ne pretirava v uživanju nikotina in alkoholnih pijač. Nekateri med njimi so celo abstinenti in vegetarijanci.

JD

Iz tisočletne zgodovine Ptuja

6

PTUJ – SREDNJEVEŠKO MESTO OB DRAVI

Srednjeveški Ptuj se je razvil na mestu, kjer prehajajo Slovenske gorice z grajskim hribom neposredno do Drave, kateri se na desnem bregu močno približa še danes opazna višja dravska terasa. Na tem mestu je bil že od davna med Mariborom in Ormožem najlažji prehod preko Drave iz spodnjega v gornje Dravsko polje, iz Slovenskih goric v Haloze ter iz Podonavja v predalpske dežele in v severno Italijo.

Srednjeveški Ptuj se je verjetno razvil brez neposredne povezanosti z rimsko Poetovijo, ki je v viharju preseljevanja narodov propadla. Srednjeveška naselbina je izkoristila ugodno lego v zavetju grajskega hriba ob veliki reki in se je razvila na dveh skoraj vzporednih terasah. Na gornji, diluvialni terasi tik pod grajskim hribom je nastala podolžna tržna ulica (današnja Prešernova ulica), ki se v novem veku imenuje Žitna ulica. Južno ali dolnje mesto se razvije spodaj na naplavini ob Dravi. Tu so se že v visokem srednjem veku naselili strojarji in usnjarji. O tej razdelitvi mesta nam govori že najstarejša listina o Ptuju iz leta 890.

Nastanek in razvoj srednjeveških mest

V srednji in zahodni Evropi so se začela razvijati mesta kot naselbine trgovcev in obrtnikov že v 11. stoletju.

Ob prometnih poteh, pri prehodih čez reke, ob kraljevih dvorcih in gradovih, na ruševinah starih rimskih mest so začele nastajati nove mestne naselbine.

Meščanske naselbine so ustanavljali na svojem ozemlju zemljiški gospodje, deželni knezi in drugi fevdalci. Ti so kot mestni gospodje vplivali tudi na notranjo ureditev in položaj mesta s podelitvijo mestnih pravic ali privilegijev. Pogosto so bile te pravice obsežne in do podrobnosti popisane v tako imenovanih mestnih statutih. Tak obširen, 196 členov obsegajoč statut iz leta 1376 ima tudi mesto Ptuj.

Prva značilnost za meščane je, da so **osebno svobodni.** Kot taki imajo svobodo gospodarskega ustvarjanja in trgovanja, ki jo kot trgovci in obrtniki neobhodno potrebujejo. Njihov pravni položaj določa **mestno pravo** (Stadtrecht, ius civile) in ne podložniško pravo (Hofrecht). Zato tvorijo poseben družbeni razred, ob tako imenovanih privilegiranih fevdalnih stanovih, ki so višji cerkveni dostojanstveniki in višje ter nižje plemstvo. V listinah se imenujejo »cives« ali »burgenses«, v nemških virih Bürger, torej meščani.

Kot taki so bili popolni lastniki nepremičnin; zemljišča so imeli v svobodnem dednem zakupu in so jih smeli tudi odtujevati. Imeli pa so tudi kot meščani obveznosti plačevanja davka mestnemu gospodu, zlasti še izrednih davkov, ter dolžnosti javne robote v primeru sile, v korist mestne skupnosti pa so morali opravljati stražarsko službo in razna dela pri vzdrževanju in popravljanju mestnega obzidja, utrdb, jarkov in mostov.

Mestna avtonomija

V začetku ima vso oblast v mestu njegov ustanovitelj, ki postavlja tudi organe javne oblasti. Vrhovni predstavnik te oblasti je **mestni sodnik,** sprva kot najvišji uradnik mestnega gospoda. V razmerju do mestnega gospoda si je meščanstvo sčasoma priborilo svoje samoupravne pravice ali mestno avtonomijo. Poleg mestnega sodnika se uveljavi **mestna občina** kot skupnost meščanov. Ti se na posebnih skupščinah posvetujejo o svojih zadevah in volijo **mestni svet.** Sčasoma dobi mestna občina z mestnim svetom pravico, da si iz svoje sredine izvoli mestnega sodnika, ki ga sprva mestni gospod še potrdi. Od sredine 15. stoletja se ponekod, zlasti na Štajerskem, pojavi na čelu mestne uprave **župan,** sodnik pa se omeji samo na sodne posle. Druga značilnost srednjeveških mest je namreč njihova **pravica do lastnega sodstva.**

Mestni sodnik ima pravico, da sodi v vseh zasebnih in nižjih kazenskih zadevah. Večinoma pa so do konca srednjega veka vsa višje razvita mesta dobila tudi pravico do krvnega sodstva (za umor, uboj itd.), ki je organizirano v tako imenovanih deželskih sodiščih (Landgericht). V novem veku pa je deželni vladar v svojih absolutnih težnjah mestom skoraj v večini odvzel pravico do krvnega sodstva. Odslej vodi krvna sodišča v mestih in predseduje njihovim sodnim razpravam cesarski krvni sodnik (Bannrichter).

Izven mestne avtonomije in z njo določenih pravic in dolžnosti je v mestu posest plemstva in duhovščine. Njihove hiše in dvorci, imenovane »svobodne« Freyhaus), so s posebnimi oprostilnimi privilegiji oproščene davkov in drugih obveznosti do mesta, njihovi prebivalci ne spadajo pod mestno sodno oblast.

Gospodarstvo

V gospodarskem smislu predstavljajo srednjeveška mesta strnjene naselbine trgovcev in obrtnikov, ki nastopajo kot ročni delavci in podjetniki in so za kmetijske pridelke, potrebne za prehrano in vsakdanje življenje, v glavnem vezani na uvoz iz agrarnega zaledja. V mestih, ki se niso nikoli razvila do večjega pomena in števila prebivalstva — in taka so bila vsa srednjeveška mesta na Slovenskem — so meščani kot trgovci in obrtniki navadno tudi lastniki ali hasnovalci polj in zemljišč izven mestne naselbine; v mestu samem pa imajo v notranjem delu svojih domov tudi gospodarska poslopja s hlevi, kletmi, shrambami itd.

Za gospodarski razcvet mest so bili razen primernega zaledja zlasti važni **tedenski in letni sejmi.** Pravico podeljevanja sejmov je imel deželni vladar. Prve podelitve letnih sejmov so se navadno izvršile ustno, zato nimamo ustreznih listin iz starejših obdobij.

Bistveno za letni sejem je njegova **svoboščina** (Freiung). Vsi udeleženci sejma uživajo namreč po osem ali štirinajst dni pred in po sejmu posebno zaščito svojega življenja in premoženja. Kdor bi to svoboščino prekršil, bi bil kaznovan z zelo visoko kaznijo, ki je večkrat presegala globo, s katero bi bil kaznovan izven sejemske svoboščine. Dokler traja svoboščina, miruje tudi vsak pravdni postopek v zasebnih in nižjih kazenskih zadevah.

Gospodarski pomen mest pa seveda ni omejen samo na sejme. Poleg njih pride v poštev dnevno prodajanje in kupovanje v delavnicah in na stojnicah obrtnikov ter v prodajalnah trgovcev.

Meščanske naselbine se v nasprotju s kmečkimi razvijajo skozi stoletja. Mestni gospodje so si zlasti prizadevali, da se število pridobitnega meščanstva veča, saj so se s tem tudi večali njihovi dohodki. Zato jim na razne načine olajšujejo zlasti trgovino, ki jo usmerjajo skozi svoja mesta in otežkočajo ali onemogočajo trgovino tujcev. Tako so tudi podpirali naseljevanje novih meščanov iz drugih mest ali pa podložnikov s podeželja. Ti so po enem letu nemotenega bivanja v mestu postali osebno svobodni in polnopravni meščani. Tedanje pravo je to dejstvo kratko izrazilo s stavkom: »Stadtluft macht frei.«

(Nadaljevanje prihodnjič)

ŠPORT • ŠPORT

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

ALUMINIJ — RUDAR (V) 2:1 (0:0)

Aluminij: Bračič, Gerečnik, Tkalec (Muršec), Loboda, Mesarič, Vodušek, Milosavljevič, Mikič, Krnič, Markovič, Spehonja.

Rudar: Devič, Tomšič, Rednak, Gojevič, Koren, Vladisavljevič, Vodeb, Bizjak, Kurjan, Topčič, Lukač.

Pred okrog 700 gledalci je slabo sodil Vodnik iz Maribora.

Velenjski Rudar bi skoraj presenetil domače nogometaše, ki so mislili, da jim novinec v ligi ne more odvzeti točk in to celo na domačem igrišču. Gostje so prikazali zelo lep nogomet in večkrat nevarno oblegali Bračičeva vrata, predvsem po zaslugi odličnega levega krila lukace in napadalca Topčiča. Aluminij je vračal milo za drago, toda ni bilo igralca, ki bi premagal zanesljivega vratarja gostov. Na odmor sta odšli ekipi brez prednosti.

V drugem delu se je odigrala ostra igra predvsem na sredini terena z redkimi nevarnimi napadi z ene in z druge strani. V 59. minuti je najprej zastreljal Krnič 11-metrovko, nato pa je Kurjan v protinapadu izkoristil nesporazum domače obrambe in dosegel vodstvo 1:0 za Rudarja. Veselje igralcev in gledalcev iz Velenja, bilo jih je okrog 100, je bilo kratko, kajti v naslednji minuti je Krnič izenačil. V želji, da bi osvojili vsaj polovico izkupička, so gostje okrepili obrambo. Aluminij je vse bolj prevladoval in končno je uspelo premagati vratarja Deviča v 89. minuti srednjemu napadalcu Krniču. Z rezultatom 2:1 v korist domače enajsterice je sodnik Vodnik končal tekmo, v kateri je Aluminij dosegel zasluženo zmago.

Graje je vredno nekulturno obnašanje nekaterih gledalcev iz Kidričevega, ki so z neodpustljivimi žaljivkami in psovkami obsuli velenjske rudarje in njihove spremljevalce po končani tekmi, tako da je prišlo do precejšnje gneče, v kateri pa tudi udarcev ni manjkalo. S takšnim obnašanjem po tekmah gledalci samo škodijo svoji ekipi — SE TEGA ZAVEDAJO VSI?

OSTALI REZULTATI V SNL

Železničar — Gorica 1:4, Kladivar — Celje 1:3, Ljubljana — Mura 3:2, Rudar (T) — Triglav 0:1 in Koper — Branik 1:1.

Po 4. kolu je v vodstvu enajsterica Celja z 8 točkami pred Rudarjem (V), ki jih je zbral 6, kolikor jih ima Ljubljana na tretjem mestu, nato pa slede Rudar (T), Aluminij in Triglav s 5 točkami itd.

V nedeljo, 3. oktobra, gostuje Aluminij v Mariboru, kjer se bo pomeril z Branikom na stadionu v Ljudskem vrtu.

V nedeljo, 3. oktobra, bo na sporedu derby med Dravo in Šoštanjem na stadionu Drave ob Ormoški cesti. Ekipi sta še neporaženi in prepričljivo vodita na lestvici. Tekma bo ob 10. uri.

NK

Partizan (Griže)–Partizan (V. Nedelja) 11:8 (5:8)

V nedeljo, 26. septembra, so rokometaši iz Velike Nedelje gostovali v Grižah, kjer so odigrali tekmo s tamkajšnjim rokometnim klubom v okviru tekmovanja v štajerski ligi. Po razburljivi igri so zasluženo zmagali domačini, vendar le s tremi goli razlike.

V prvem polčasu so gostje igrali mnogo bolje, saj so ves čas vodili. Igra je bila hitra, živa in borbena, igralci obeh klubov pa so mnogo streljali na gol, vendar je ostalo število zadetkov zelo nizko.

V drugem polčasu se je igra popolnoma spremenila. Zaradi grobe igre domačinov je bilo nekaj poškodb, da rokometaši iz Velike Nedelje niso mogli igrati tako kot v prvem polčasu. Tako tudi niso dosegli v tem delu igre nobenega zadetka.

Prihodnjo nedeljo bodo igrali rokometaši iz Velike Nedelje na svojem igrišču z enim izmed favoritov letošnjega tekmovanja — s Fužinarjem iz Raven.

MP

Vabimo

na veselo **VINSKO TRGATEV**, ki jo bo v nedeljo, dne 3. oktobra 1965, priredilo gostišče Turist v Ptuju s pričetkom ob 14. uri.

Za zabavo in ples bodo poskrbeli Veseli Studenčani.

Na voljo bodo specialitete, kot: odojki, čevapčiči, ražnjiči, domače klobase in odlične prleške gibanice. Vse te dobrote boste lahko zalili z izvrstno vinsko kapljico.

V primeru slabega vremena bo vinska trgatev preložena na prihodnjo nedeljo, to je na 10. oktober 1965.

Vabi vas
kolektiv gostišča Turist, Ptuj

Za boljši sprejem radia Ptuj

Delovni kolektiv Radia Ptuj je zaprosil TGA za dotacijo, ki bi jo potreboval za izgradnjo novega antenskega stolpa za srednji val. Kot je iz prošnje razvidno, znaša predračun za postavitev tega stolpa 7,462.000 din, česar pa kolektiv Radia Ptuj ne zmore. Organi upravljanja TGA so o tej vlogi razpravljali in sklenili odobriti Radiu Ptuj dotacijo v znesku 3,000.000 din.

Kolektiv TGA je pokazal s tem razumevanje za potrebe pri zboljšanju službe za obveščanje državljanov.

-me

Slovenska conska liga – vzhod

RADEČE — DRAVA 1:4 (1:1)

V 4. kolu je gostovala ptujska Drava v Radečah, kjer je osvojila obe točki predvsem po boljši in učinkoviti igri v drugem delu. Precej zaslug pri tako visokem razmerju ima domači vratar in pa igralci, ki so izgubili dvoboj zaradi pomanjkanja vzdržljivosti.

Kot navadno je Drava silovito napadla že v začetku in kaj hitro je dosegel Korenjak vodstvo 1:0, potem ko je z glavo dosegel lep zadetek. Domači so poceni izenačili, kajti A. Ljubec je poslal žogo nespretno v lastno mrežo — 1:1. V drugem delu je najprej Mlakar povedel Dravo v vodstvo z 2:1. Nekoliko pozneje pa domači niso uspeli realizirati 11-metrovke. Od tega trenutka naprej so povsem prednjačili gostje in 4 minute pred koncem je dosegel Vuletič tretji gol. V zadnji minuti je premagal še zadnjič domačega vratarja Korenjak s prostim strelom z 20 metrov. Rezultat 4:1 je povsem zaslužen in bi bil lahko še višji, če bi izkoristili napadalci Drave nekaj ugodnih priložnosti. Enajsterica Radeč kljub porazu ni igrala slabo, saj ima nekaj odličnih posameznikov, vendar jim manjka vzdržljivost.

Na tej tekmi je bilo nekoliko sprememb v ekipi Drave, saj sta prvič nastopila Ljubec in Lipavšek po vrnitvi iz JLA.

OSTALA SREČANJA:

Ojstrica — Nafta 2:2, Olimp — Fužinar 5:2, Kovinar — Grafičar 3:2, Šoštanj — Konjice 3:0 b. b., medtem ko je bil Mejnik prost. Enajsterica Konjic je izstopila iz SČNL, tako da bo le-ta štela odslej le 10 ekip, saj je znano, da so že pred začetkom odpovedali sodelovanje nogometaši Bakovec. Na lestvici vodita enajsterici Nafte in Mejnika s 6 točkami, pred Šoštanjem, Kovinarjem, Fužinarjem, Dravo in Grafičarjem, ki imajo vsi po 4 točke, na dnu pa so Olimp, Ojstrica, Radeče in Konjice.

V 5. kolu 3. oktobra bo najzanimivejši derby na Ravnah med Šoštanjem in Fužinarjem. V Ptuju gostuje enajsterica Ojstrice.

Oglašujte v Tedniku

ROKOMET

REPUBLIŠKA LIGA (MOŠKI)

Kranj–Ormož 9:9 (8:3)

ORMOŽ: Horvat, Frangeš 2, Kuharič, Rihtarič 1, V. Pučko, Peterka 2, A. Pučko, Zadravec 4, Klemenčič in Roškar.

KRANJ: Čebulj, Arh, Bregar 3, Polka 1, Krampelj 1, M. Gros 1, J. Gros 1, Hvasti, Bašar 2, Zavrl.

V IV. kolu moške republiške rokometne lige je Ormož gostoval 26. septembra v Kranju. Tekma je imela dva popolnoma različna dela. V prvem so prevladovali domačini, v drugem pa gostje. Skozi vso tekmo je deževalo in je bila prikazana slaba, vendar borbena igra. Ko sta moštvi odšli na odmor z rezultatom 8:3 v korist domačinov, so vsi mislili, da bo Ormož katastrofalno poražen. Zgodilo pa se je ravno obratno in bi z malo več sreče pri udarcih na gol ekipa Omoža tudi zmagala. Drugi polčas je bil res zanimiv, saj so domačini v 30 minutah igre dosegli en sam gol. Ormož je igral odlično v obrambi, v napadu pa počasi zmanjševali razliko. Tudi vratar Roškar je branil v drugem delu odlično, saj je od velikega števila udarcev prejel samo en gol. Ormož je proti koncu tekme začel igrati pressing, kar seveda domačinom ni ustrezalo, in v zadnjih sekundah rezultat izenačil. V naslednjem kolu v nedeljo, 3. oktobra, bo igral Ormož na domačem terenu s Celjem.

Lestvica po IV. kolu:

Celje	3	3	0	0	47:22	6
Slovan	4	3	0	1	52:39	6
P. Piran	4	3	0	1	71:61	6
P. Brežice	4	3	0	1	60:57	6
P. Tržič	4	2	0	2	52:49	4
Sl. Gradec	4	2	0	2	61:65	4
Kranj	4	1	1	2	49:50	3
P. Ormož	4	0	2	2	43:57	2
Ajdovščina	3	0	1	2	39:53	1
Branik	4	0	0	4	61:73	0

Ivan Zadravec

Štajerska rokometna liga

FUŽINAR — DRAVA 20:24 (8:10)

V tretjem kolu ŠRL je pospravila Drava še eno zmago, tokrat je klonil Fužinar kot domačin povsem zasluženo. Rokometaši Drave so nekoliko razočarali in igrali slabše kot navadno, predvsem so bili nespretni v napadih. Zadetke so dosegli Rozman 8, Jurkovič 6, Cimerman 5, Černezel in Strašek po 2 in Kovač 1 za Dravo ter Drevenšek in Štergla po enega za domače. Sodil je dobro Mariborčan Žižek.

Prvi brez poraza

KK DRAVA : KK RUŠE 51:41 (34:21)

Kidričevo, sobota 11. IX. 1965. Telovadnica osnovne šole Kidričevo: sodnika Jenšac in Berc — dobra.

Postavi:

KK »Drava«: Tarbuk, Medvešček, Kovač 4, Čurin 12, Krašovec 2, Žalar, Turin, Stropnik 18, Foltin, Kranjc, Klavora 15.

KK Ruše: Mohorko 2, Čander, Rodošek I, Rodošek II, Ostrovršnik 16, Osolnik 1, Novak II, Vahen 16, Radmilovič 2, Krivec, Kralj.

Zaradi slabega vremena je bila tekma VI. kola OKL odigrana v telovadnici osnovne šole v Kidričevem. Prvi polčas je potekel v zelo hitrem tempu ter točni, tehnično zelo dobri igri; v tem polčasu so prednjačili Ptujčani, kar kaže tudi rezultat. V drugem polčasu je tempo malo popustil, a še vedno je bilo srečanje na visoki ravni. Tekmo je odločila večja zbranost in preciznost domačinov. Ta zmaga mladih košarkarjev »Drave« je še korak bliže k osvojitvi prvega mesta v OKL.

ŽIŠ MARIBOR — KK »DRAVA« 33:41 (18:17)

Maribor, 19. IX. 1965. Stadion II. gimnazije Maribor.

Postavi:

ŽIŠ: Raner 14, Pur 11, Ladavac 4, Vidmar 4, Pak, Kosi, Mejač, Demark.

KK »DRAVA«: Stropnik 15, Čurin 9, Kranjc, Tarbuk, Kovač 6, Kotar 5, Petrovič, Turin, Medvešček, Krašovec 6, Žalar.

Po slabši igri v prvem polčasu je Drava v deževnem vremenu premagala domači ŽIŠ. Tekma je bila zaradi dežja počasna. Ptujčani so zmagali predvsem zaradi tehnično boljše igre.

Sodnika Rant in Žiberna sta vodila srečanje zadovoljivo.

KK »DRAVA« — KK PARTIZAN SLOV. BISTRICA 57:55 (20:14)

Ptuj, nedelja 26. IX. 1965. Stadion Drave Ptuj, gledalcev 150.

Postavi:

»Drava«: Kranjc, Čurin 6, Turin, Tarbuk, Stropnik 16, Klavora 15, Krašovec 12, Foltin, Medvešček, Žalar, Kotar 4, Petrovič 4.

Partizan: Sabati 21, Slatan 5, Bradan I 5, Bradan II 1, Lešnik 10, Vidic, Cvahte, Prešern 4, Kac, Jereb 9, Tomažič.

V nedeljo, 26. t. m., sta se v VIII. kolu okrajne košarkarske lige srečali moštvi KK Drave in KK Partizana. Zmagala je Drava s tesnim rezultatom 57:55 (20:14). Tekma je bila v začetku hitra in zanimiva, domačini so bili v premoči, kar kaže tudi rezultat polčasa.

Po odmoru so se pri domačih igralcih pokazali sledovi ostrega treninga v zadnjih dneh, zato so tudi močno popustili, gostje pa so prek izkušenega Sabatija nizali koš za košem ter zmanjševali vodstvo Drave. V najbolj kritičnih trenutkih sta zaradi 5 osebnih napak zapustila igro Stropnik in Klavora. V dramatičnih zadnjih minutah so domačini z zadrževanjem žoge uspeli obdržati vodstvo in zmagati. Pri Dravi je bil najboljši Stropnik, ki so mu uspešno sledili Čurin, Klavora in Krašovec. Pri gostih pa lahko pohvalimo Sabatija ter Lešnika. Sodnika Lešnik in Rustja sta sodila odlično.

S to zmago je KK Drava osvojila prvo mesto v OKL s 16 točkami pred Slov. Bistrico 10, Rušami 10...

Sedaj stoji klub pred novimi nalogami. Z osvojitvijo prvega mesta si je KK Drava priborila pravico sodelovanja v kvalifikacijah za vstop v II. slovensko ligo.

Uprava kluba želi, da bi kvalifikacije bile odigrane na domačem terenu, kjer bi bili igralci deležni močne podpore domačega občinstva. Za organizacijo kvalifikacij bi klub potreboval okrog 130.000 dinarjev. Vprašanje je, ali bo klubu uspelo zbrati zadostna sredstva. Kvalifikacije bodo igrali verjetno med 10. in 15. oktobrom letos.

Nadarjeni košarkarji zaslužijo vse priznanje, njihov trud je poplačan z zmago brez porazov.

Tekmovanja na kupu

Talentirani atleti in atletinje so letos na republiškem prvenstvu AZS osvojili v nekaterih disciplinah vidna mesta in s tem dokazali, da so zmožni z marljivo vadbo doseči še mnogo več. Ni dolgo tega, kar je Carli Srdan dosegel z ostalimi predstavniki viden uspeh, saj je osvojil med starejšimi mladinci tretje mesto v skoku v dalj in v teku na 200 metrov, medtem ko se je v teku na 100 m moral zadovoljiti s četrtim mestom. Skratka, vsi, ki so tekmovali, so bili med prvo petorko. Branko Tonejc je dosegel v troskoku četrto mesto, kajti skočil je blizu 13 m. Meznarič je v teku na 1500 m tekel zelo borbeno in mu je tako uspelo obdržati 4. mesto. Marta Gotvajn je na atletski stezi presenetila vse nasprotnice; kajti nihče ni pričakoval, da se bo na 60 in 100 metrov znašla med finalistkami. V finalu na 60 m je bila četrta, na 100 m pa peta, kar pomeni, da ima mnogo možnosti, saj je še mlajša mladinka. Tudi Anka Pajenk je v svoji disciplini dosegla lep uspeh, saj je osvojila v metanju krogle 5. mesto. Nekoliko razočaran je bil le Strašek, ki je v skoku v višino moral odstopiti.

Vsi ti atleti se bodo v nedeljo in v ponedeljek pomerili v državnem merilu in tako ne bodo mogli sodelovati na tekmovanju, ki ga je razpisal ObZTK Ptuj. S tem bo tekmovanje izgubilo pomen, obenem pa bi bilo priporočljivo, da se da prednost terminu, ki ima višji pomen.

Gorše

Šport v Lovrencu

V zadnjem času so srečanja med mladinskimi aktivi v nogometu, namiznem tenisu in v šahu vse pogostejša tudi na območju Lovrenca. Med drugim je uspelo mladincem organizirati peteroboj mladinskih ekip v nogometu dne 25. 9. 1965 za prehodni pokal, ki bo postal trajna last ekipe, ki bo zbrala največ točk v petih srečanjih, ki bodo zmeraj v drugem kraju. V nedeljo je uspelo dobiti pokal za en teden ekipi Prepolj. 3. 10. 1965 bo tekmovanje v Kungoti, kjer bo ravno pet ekip in to Prepolje, Kungota, Cirkovci, Majšperk in Lovrenc.

Kvaliteta je bila na stopnji občinske lige in se bo v njej morda v naslednji sezoni pojavil kateri izmed naštetih. Škoda, da mladincem ni uspelo pripraviti boljšega terena, obljubljajo že nekaj let, da bodo dobili športni center, kjer naj bi se mladina razživela, toda igrišče je takšno, kakršnega smo si pripravili sami.

Lahko upamo, da se bo sodelovanje aktivov združilo še na drugih področjih.

S. J.

KINO TOMAŽ PRI ORMOŽU predvaja 3. oktobra 1965 ameriški vistavision film **RIO BRAVO.**

Mali oglasi

PRODAM

PRODAM ŽELEZNO PEČ in obešalnik za predsobo. Lackova 10/I, Ptuj.

PRODAM DOBRO OHRANJENE ROČNE ŽRMLJE. Zgornja Hajdina 45.

PRODAM STROJ ZA IZDELAVO STREŠNE OPEKE ali zamenjam za dobro ohranjen enofazni motorček 2 KM. Leopold Kores, Čermožiše 55, Žetale.

PRODAM DOBRO OHRANJENO PRIM POZAVNO. Naslov v upravi lista.

Prodam kuhinjsko kredenco. Jožica Hrženjak, Rogozniška cesta 12, Ptuj.

STANOVANJA

MIREN FANT išče prazno sobo s posebnim vhodom v Ptuju. Ponudbe pošljite na upravo lista.

CENJENE STRANKE OBVEŠČAM, da sem se preselil v novi lokal v Murkovo 2, Ptuj. Klobučarstvo Vili Derbuc.

Obvestilo

Trgovsko podjetje »POVRTNINA« Maribor, poslovalnica 38 v Ptuju (pri Magdi), obvešča cenjene potrošnike, da bodo lahko nabavili pri njej vso ozimnico: krompir, sadje in drugo iz domačega pridelka in iz uvoza. Nekaj ozimnice imajo že vskladiščene, ostalo pa bodo redno dobivali.

Cene za ozimnico so določene in ne pretirane.

Prijavljajte se v poslovalnici 38 v Ptuju, da si bo lahko glede na naročila zagotovila potrebne količine sadja in krompirja ter ostalega.

Poslovalnica 38 Ptuj

LUNINE SPREMEMBE IN VREMENSKA NAPOVED

za čas od nedelje, 3., do nedelje, 10. oktobra 1965.

Prvi krajec bo v soboto, 2. oktobra, ob 13.37. Napoved vremena: v prvi polovici tedna bo veliko dežja. V nekaterih krajih bodo neurja in poplave. Nato bo spremenljivo in hladneje.

AC

CENE

TRŽNE CENE POVRTNINE IN SADJA PRI PTUJSKI POSLOVALNICI »POVRTNINE« (PRI MAGDI)

Kumare kg 150 din, kumare za vlaganje kg 280 din, ohrovt 130 din, paradižnik 200 din, paprika 240 din, paprika-parad. 300 din, peteršilj 300 din, solata (endivija) 150 din, zelje (sveže) 66 din, česen 350 din, čebula 120 din, krompir 86 din, korenček 200 din, pesa (rdeča) 130 din, kumare vložene (kozarec) 430 din, koruza 100 din, pšenica 120 din, proso 170 din, fižol tetovec 230 din, fižol prepeličar 230 din, fižol (enobarvni) 200 din, zelje (kislo) 144 din, Radenska 1 liter 86 din, Slatina Donat 1 liter 90 din, breskve 280 din, grozdje 250 din, hruške 250 din, jabolka 250 din, slive-češplje 150 din, slive (suhe) 390 din, bučno olje 690 din, banane 490 din, limone 420 din, paradižnikove doze 360 din, Radgonski biser 1 l 799 din, vino (rdeče) 1 l 384 din, vino (belo) 1 l 380 din, vino (belo) 2 l 828 din, jajca 45 din, sir 1750 din, vrečke (papir) 315 din.

Čemu zaupate,

zvezdam ali svojim sposobnostim?

OVEN (21. marca do 20. aprila)

Občudujete ljudi, ki junaško prenesejo zmage in poraze. Vaša marljivost je vredna posnemanja. Z odliko boste opravili zadnji izpit. Najsrečnejši dan je za vas ponedeljek.

BIK (21. aprila do 22. maja)

Za vas so značilne nagle in preudarne odločitve. Iskrene prijatelje imate še iz časov, ko ste iskrenost najbolj cenili. Druga polovica vašega življenja bo polna presenečenj, ki vam bodo vzbujala veselje do življenja.

DVOJČKA (22. maja do 22. junija)

Ne dovolite, da bi vas žalili tisti, ki jim ničesar ne dolgujete. Večkrat dvomite v svojo srečo, vendar se boste sčasoma prepričali, da vam ne more biti lepše. Otrokom odpustite, ker ste sami imeli stroge starše.

RAK (23. junija do 22. julija)

Ribarjenje v kalnem ni vaša navada. Dobro razumete težave svojih znancev, čeprav se nikdar čez nje ne pritožujejo. Za vas je ljubezen skrivnost, za katero lahko vesta samo dva.

LEV (23. julija do 22. avgusta)

V lanskem letu ste doživeli mnogo novega in zelo poučnega, kar vam bo koristilo vse življenje. Veseli ste vedno, ko ste uspešno opravili svoje delo. Vrnili se boste v tuj kraj, ki pa ga boste čez leto dni za vedno zapustili.

DEVICA (23. avgusta do 22. septembra)

Denarne težave so mimo, zdaj se začnejo skrbi, kako bi si ustvarili lep in topel dom. Z uvidevnostjo vračate dobrim ljudem, ki so vam bili v stiski ob strani. Čestitke za osebni praznik vas bodo zelo razveselile.

TEHTNICA (23. septembra do 22. oktobra)

Težko se odločite za načrte, za katere nimate opore v svojih najbližnjih. Nikomur nočete nič slabega, ker cenite plemenitost. V družinskem življenju vas čakajo lepi časi; ljubezen vam bo dajala moč za premagovanje brez težav.

ŠKORPIJON (23. oktobra do 22. novembra)

Skoraj se vam bo izpolnila zelo pomembna želja. V službi vas zelo cenijo zaradi izrednih sposobnosti in iskrenega tovarištva do sodelavcev. Nedavni obisk pri prijateljih je utrdil vaše prepričanje, da ste drug drugemu potrebni.

STRELEC (23. novembra do 20. decembra)

V plačevanju svojih obveznosti ste zelo redni, zato vam vsi znanci radi kaj posodijo. V ljubezni boste našli svojo izpopolnitev, ki vas bo spodbujala, da boste mnogo več dosegli, kot če bi bili sami. Sorodniki vas zelo cenijo, ker ste jim radi v pomoč, ko je kateri izmed njih v stiski.

KOZOROG (21. decembra do 20. januarja)

Sreča se vam je nasmehnila in bo pri vas tudi ostala. Že iz otroških let ste navajeni varčevanja, zato vam to tudi sedaj zelo koristi. Vaša pot v življenje je za vas najboljša, ker stopate za svojim ciljem, pri tem pa ne motite drugih.

VODNAR (21. januarja do 19. februarja)

Več razmišljate o bodočnosti kot o minulih časih. Na bodočnost vas najbolj navezuje otrok, ki vam je pravo sončece. Zelo vam ugajajo ljudje, ki so s svojimi skrbmi tako zaposleni, da nimajo časa za druge vsakdanje malenkosti. Z denarjem ste navajeni dobro gospodariti, zato v družini nimate težav.

RIBI (20. februarja do 20. marca)

Vesele narave ste, zato vam uspeva vsako delo. Dobili boste vrednostno pismo, ki ga niste pričakovali. Največ verjamete ljudem, ki vas še niso nalagali. Tudi nasveti vam le takrat koristijo, ko sami enako mislite.